

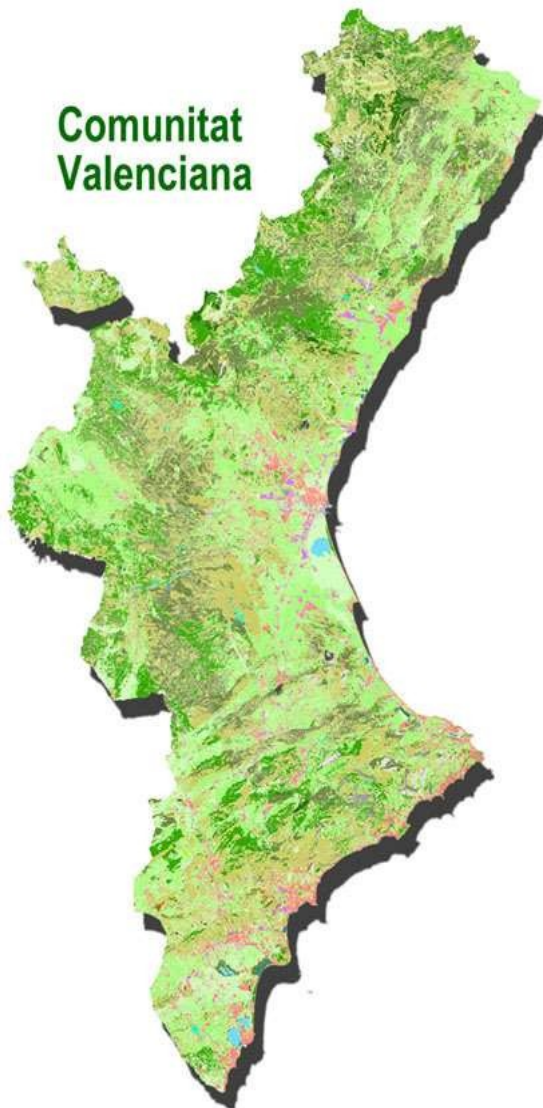

**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria de Agricultura,
Desarrollo Rural, Emergencia
Climática y Transición Ecológica

INFORME MENSUAL DE CONJUNTURA AGRÀRIA I SEGUIMENT DE SEQUERA COMUNITAT VALENCIANA

ABRIL 2023

A dalt: flor de meló quallada. Font: OCA Plana Alta.

A baix: bresquillera a Turis. Font: OCA Buñol

**SERVEI DE DOCUMENTACIÓ, PUBLICACIONS I
ESTADÍSTICA DEPARTAMENTAL**

ÍNDEX

1. RESUM.....	4
2. INDICADORS AGROMETEOROLÒGICS.....	6
2.1. TEMPERATURES I PRECIPITACIONS.....	6
2.2. RESERVA D'HUMITAT DEL SÒL.....	10
2.3. ÍNDEX DE PRECIPITACIÓ ESTANDARDITZAT (ÍNDEX DE SEQUERA).....	11
3. SITUACIÓ DELS EMBASSAMENTS I RECURSOS CIRCULANTS.....	12
3.1. RESUM.....	12
3.2. XÚQUER.....	13
3.3. SEGURA.....	15
3.4. TRANSVASAMENT TAJO-SEGURA.....	16
4. DANYS PUNTUALS I SEQUERA EN CULTIUS.....	18
5. ESTAT DELS CULTIUS.....	21
5.1. CEREALS GRA.....	21
Cereals d'hivern.....	21
Cereals d'estiu.....	22
Arròs.....	22
Dacsa.....	22
5.2. TUBERCLES.....	22
Creilla.....	22
5.3. INDUSTRIALS.....	23
Gira-sol.....	23
5.4. FARRATGERES.....	23
Alfals.....	23
5.5. HORTALISSES.....	23
Bleda.....	23
All.....	23
Carxofa.....	23
Api verd.....	24
Albergínia.....	24
Bròcoli.....	24
Carabasseta.....	25
Carabassa.....	25
Ceba.....	25
Col de cabdell.....	26
Coliflor.....	26
Escarola.....	26
Espàrrecs.....	26
Espinacs.....	26
Pésols.....	27

Faves.....	27
Encisam.....	27
Meló.....	28
Nap, napicol i xirivia.....	28
Cogombre.....	28
Pebrera.....	28
Meló d'Alger.....	29
Tomaca.....	29
Carlota.....	29
5.6. CÍTRICS.....	30
Mandariner.....	30
Taronger.....	30
Llimera.....	31
5.7. FRUITERS.....	31
Fruiters de llavor.....	31
Nispro.....	31
Fruiters de pinyol.....	32
Cirerer.....	33
Altres fruiters.....	34
Alvocat.....	34
Caqui.....	34
Magraner.....	35
Figuera.....	36
5.8. FRUITA SECA.....	36
Ametler.....	36
Avellaner.....	37
Noguera.....	37
5.9. GARROFERA.....	37
5.10. VINYA.....	38
Raïm de taula.....	38
Raïm de vinificació.....	39
Vivers de vinya.....	39
5.11. OLIVERAR.....	39
5.12 SITUACIÓ DE LES PASTURES (NDVI).....	40

1. RESUM

El mes d'abril de 2023 va ser de nou **molt càlid** en la Comunitat Valenciana, quant a temperatures, segons AEMET, amb una temperatura mitjana d'1 6,2 °C que va superar en 2,8 °C la del període de referència 1991-2020. Excepte dos períodes lleugerament freds els dies 4, 5 i 18, la resta del mes les temperatures van estar en valors molt superiors al que és normal, destacant especialment l'episodi de final de mes. Quant a les precipitacions, l'acumuleu o mensual, amb tan sols 3,6 l/m², va ser un 93% inferior a la de la mitjana climàtica del període 1991-2020 (50,7 l/m²) i, globalment, el mes es qualifica d'**extremadament sec**.

Respecte a la humitat **del sòl**, a la fi de abril, el percentatge de humitat, en les capes superficials es va situar per davall del 10% en la major part del territori de la Comunitat Valenciana. Quant a la reserva en les capes profundes, aquesta va ser inferior al 40% en la quasi totalitat de les províncies de Castelló i de València. Mentre que en el nord de la Marina Alta es va trobar entre el 20% i el 40%, mentre que en la resta de la província va estar per davall del 10%.

Pel que fa a la **reserva hídrica**, a la fi de abril havia disminuït el volum embassat respecte al mes anterior en la conca del Xúquer, en la conca del Segura i en el subsistema Entrepeñas-Buendía.

En relació amb el **estat dels cultius**, en els **cereals d'hivern** la escassetat de precipitacions va provocar una disminució del creixement i del desenvolupament del cereal, observant-se, en alguns casos, un espigolat prematur sense consistència en el gra, així com esgrogueïment dels camps. Respecte a els **cereals d'estiu**, en el cultiu de l'arròs van prosseguir les labors preparatòries del sòl per a la sembra.

Igual que va succeir el mes anterior, las elevades temperatures d'abril van provocar que moltes **hortalisses** arribaren al seu punt òptim de recol·lecció al mateix temps. Va començar la plantació de meló d'Alger i meló. Va seguir la recollida de carxofes, cebes tendres, col bròcoli, col llombarda, col de cabdell, coliflor blanca, pèsol en baina, fava i encisams. Mentre que va finalitzar la de bleda, col xinesa, escarola arrossada, parella indústria i espinac.

Pel que fa als **cítrics**, durant el mes d'abril, es van acabar de recol·lectar les últimes parcel·les de mandarines tardanes i va continuar la de taronges del grup *nàvel* i *valència*. La floració va ser òptima en la gran majoria dels casos. El quallat de les varietats més primerenques va ser bo.

En el que concerneix els **fruiters**, les condicions climàtiques amb temperatures suaus nocturnes i diürnes elevades, per a un mes d'abril, van afavorir l'augment de grandària dels fruits. S'havia produït una escassa floració i un mal quallat del fruit en els fruiters de pinyol (bresquillers, nectarines, albercoquers, pruneres, paraguaians), amb una baixada generalitzada en la producció respecte als rendiments mitjans.

Lus **ametlers** presentaven bon estat vegetatiu. La floració en general havia sigut abundant, i el quallat dels fruits, excepte excepcions puntuals, va ser adequat. La previsió era de bona collita, encara que la falta de precipitacions podria condicionar els resultats.

La vinya de **vinificació** estava una mica avançada per les altes temperatures. S'estaven realitzant labors de manteniment, i com que no hi havia humitats, en general no estava sent necessari l'aplicació de tractaments fúngics preventius. De moment no s'apreciaven danys per sequera, encara que de persistir la situació, el cultiu podria veure's afectat.

En l'olivera, l'olivera presentava abundant floració en general, després d'un any d'escassa collita. No obstant això, podria ser que en secà no quallara adequadament a causa de les altes temperatures registrades durant molts dies.

2. INDICADORS AGROMETEOROLÒGICS

2.1. TEMPERATURES I PRECIPITACIONS

El mes d'abril de 2023 de nou va anar tèrmicament *molt càlid* i *extremadament sec* quant a pluviometria en la Comunitat Valenciana, segons AEMET. La temperatura mitjana, 16,2 °C , va anar 2,8 °C més alta que la de la climatologia de referència (1991-2020) i la precipitació mitjana acumulada, amb 3,6 l/m², va resultar un 93% inferior a la de la mitjana climàtica del període 1991-2020 (50,7 l/m²).

En comparar-los amb els proporcionats per la xarxa SIAR de l'IVIA, les estacions del qual es troben més pròximes a la costa, s'observa que la temperatura mitjana registrada va aconseguir els 16,9 °C (2,1 °C superior als registres d'AEMET), i la precipitació mitjana va ser de 3,9 l/m², molt similar a la de l'Agència estatal.

ABRIL 2023	T. mitjana mín. °C	T. mitjana °C	T. mitjana màx. °C	Precip. mitjana (l/m ²)
ALACANT	10,1	17,4	24,7	2,3
CASTELLÓ	9,5	16,0	22,4	7,0
VALÈNCIA	9,0	16,9	25,0	2,4
C. VALENCIANA	9,4	16,9	24,4	3,9

Font: Red SIAR i elaboració pròpia

Segons les dades de la xarxa SIAR, la temperatura mitjana d'abril de 2023 va aconseguir els 16,9 °C , 2,1 °C major que la mitjana del període 2008-2022 (14,8 °C). Per part seua, la mitjana de les mínimes va ser de 9,4 °C , 0,3 °C per damunt de la mitjana del període 2008-2022. Respecte a la temperatura màxima, la mitjana es va situar en 24,4 °C que és 3,5 °C superior a la del període de referència (20,9 °C).

Abril de 2023 ha sigut el segon més càlid, el més sec i el de més hores de sol des que hi ha registres. Per segon mes consecutiu el caràcter climàtic ha sigut *molt càlid* i *extremadament sec*.

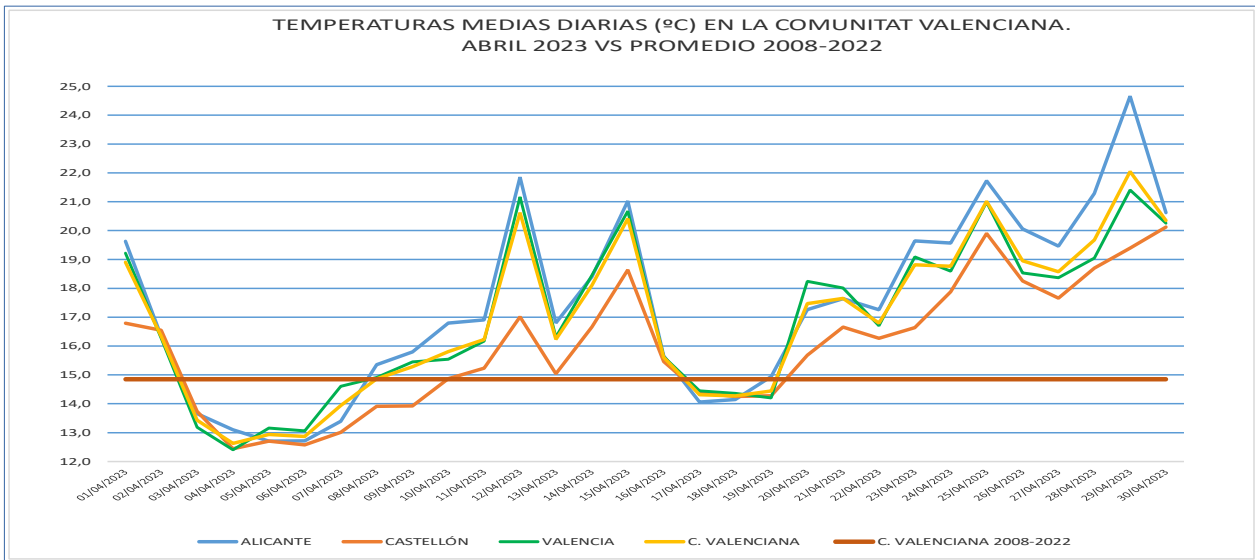
Excepte dos períodes lleugerament freds els dies 4, 5 i 18, la resta del mes les temperatures van estar en valors molt superiors al normal, destacant especialment l'episodi de final de mes, el més càlid registrat en la Comunitat Valenciana en un mes d'abril.

Les temperatures més altes es van registrar el dia 29, amb 37,5 °C a Elx, 37,1 °C a Novelda, 36,9 °C a Rojales, 36,3 °C a Xàtiva i 36,0 °C a Torreveija. Aqueix dia es van registrar 33,8 °C en l'observatori d'Alacant, que és la temperatura més alta en un mes d'abril des que hi ha dades. També

es va superar el rècord històric de temperatura màxima en un mes d'abril en l'aeroport d'Alacant, amb 35,2 °C.

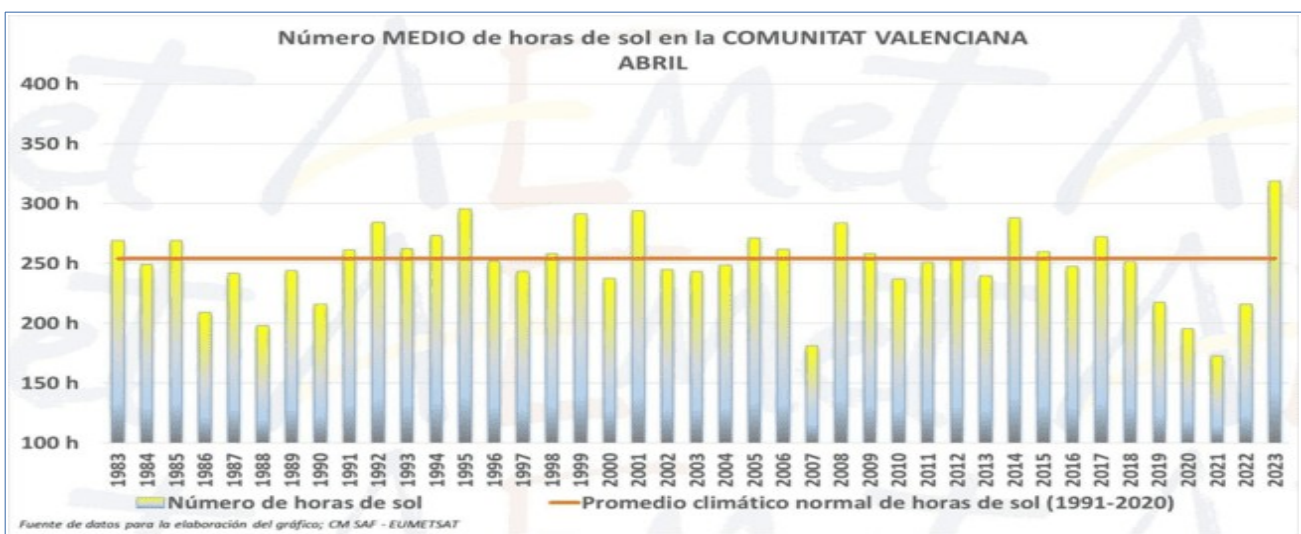
Els dies 4, 5 i 6 van ser els més freds, quan la mínima va arribar fins a -4,0 °C a Ademuz, -3,5 °C en a Vilafranca i Aras de los Olmos i -2,5 °C a Villena.

Fuente: Xarxa SIAR i elaboració pròpia

Hi hagué una notable diferència entre les nits i els dies, ja que mentre que l'anomalia de les temperatures màximes va arribar a ser de +4,3 °C, l'anomalia de les mínimes va ser +1,3 °C.

Els cels buidats que van predominar durant tot el mes i el vent flux, sobretot a la nit, van ser la causa d'aquesta gran diferència en l'anomalia de temperatura diürna i nocturna. La insolació del mes d'abril va obtenir els valors màxims des que s'estima des de satèl·lit (1983) i també es van registrar valors rècord en els observatoris principals, alguns amb més de 80 anys de dades.

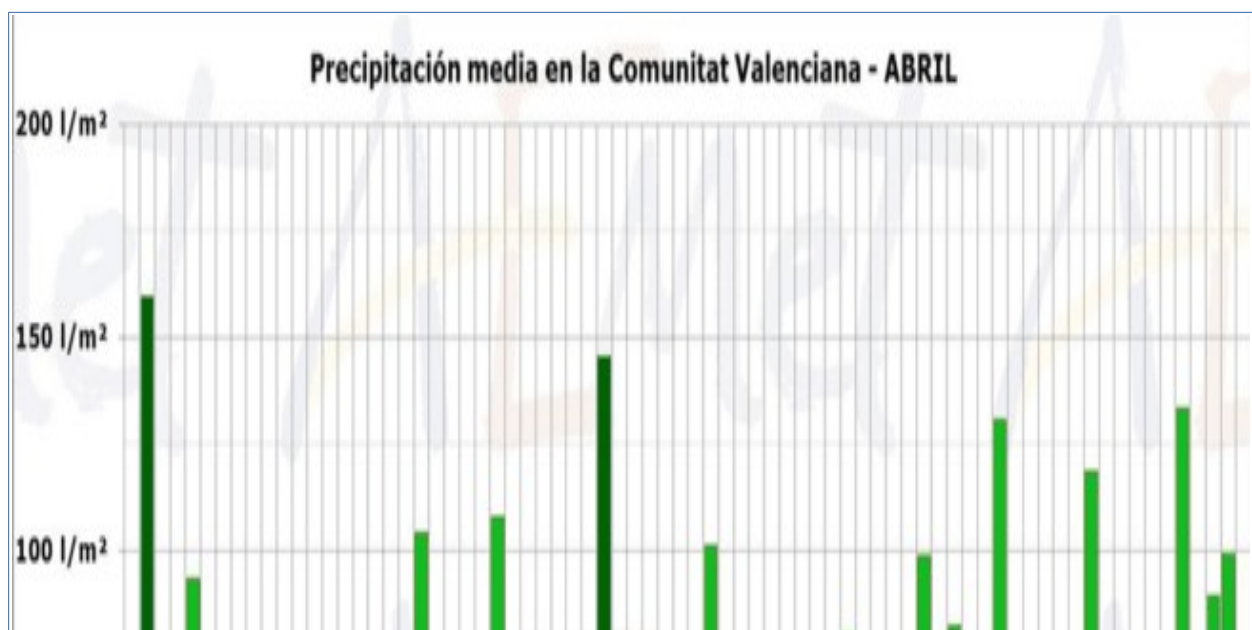
Font: AEMET. Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic

L'anomalia de temperatura va resultar més alta a l'interior, on les brises arribaven recalrades i més tardanes, que en el litoral.

La precipitació acumulada va ser de tan sols 3,6 l/m², que és un 93% inferior a la de la mitjana climàtica del període 1991-2020 (50,7 l/m²) i, globalment, el mes es qualificava d'*extremadament sec*. En les tres províncies el caràcter va ser *extremadament sec*, a València i Alacant el dèficit mitjà va ser del 97% i 95%, respectivament, i en la de Castelló del 85%.

Aquesta situació va contrastar amb el mes d'abril de 2022 que va resultar *molt humit*.

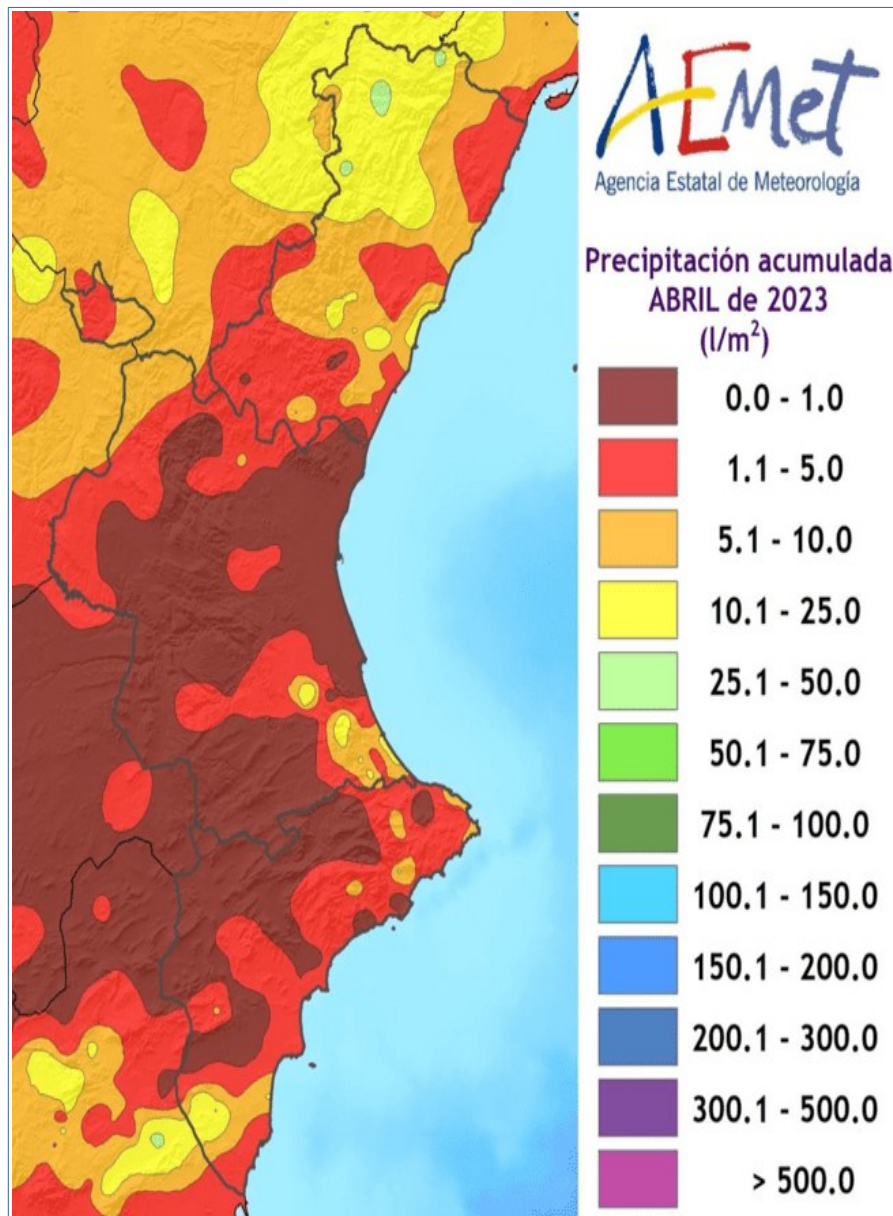
Fuente: AEMET. Ministerio per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic

Hi ha zones de les comarques de l'Alt Palància i la Plana Baixa, en el sud de Castelló, del Camp de Morvedre, l'Horta Nord, el Camp de Túria, la Foia de Buñol, la Ribera Alta, la Costera, litoral de la Safor i la Vall d'Albaida, a la província de València i de l'interior nord d'Alacant (l'Alt Vinalopó), on no va ploure en tot el mes i on els últims registres de pluges apreciables són del dia 8 de febrer.

Només es van produir alguns ruixats i tempestes a l'interior nord de Castelló la vesprada del dia 1, i únicament els dos últims dies del mes es van registrar quantitats apreciables de precipitació. En el 20% del territori la precipitació va ser nul·la o inapreciable i en el 75% va ser inferior a 5 l/m². Els màxims acumulats es van donar a l'interior nord de Castelló amb 38,0 l/m² a Fredes, 37,2 l/m² a Morella, 31,9 l/m² a Vilafranca i 20,1 l/m² a Catí.

Respecte a la precipitació normal en cada punt, el mes va resultar *extremadament sec* (més sec que qualsevol dels anys del període de referència) en quasi la meitat del territori, abastant gran part de la província de València i nord i interior d'Alacant, i *sec* o *molt sec* en l'altra meitat.

Fuente: AEMET. Ministerio per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic

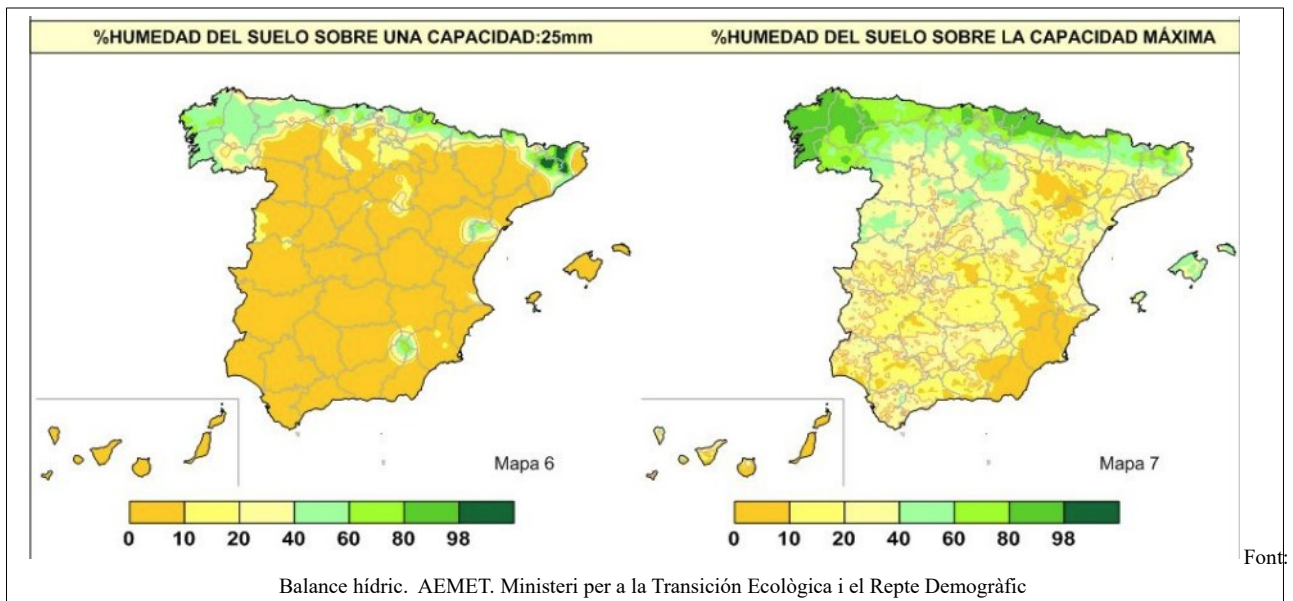

2.2. RESERVA D'HUMITAT DEL SÒL¹

El Butlletí Hídric Nacional, elaborat cada deu dies per AEMET, recull la situació de la humitat del sòl referida al percentatge d'aigua disponible per a les plantes, en la capa superficial i en profunditat (profunditat de les arrels) per a tot el territori nacional.

Així, segons en el Balanç Hídric de data 30/04/2023, el percentatge de humitat, en les capes superficials, es va situar per davall de l'1 0% en la major part del territori de la Comunitat Valenciana.

Quant a la reserva en les capes profundes, aquesta va estar per davall del 4 0% en la quasi totalitat de les províncies de Castelló i València. A la província de la zona nord de la Marina Alta va tindre un porcentaje d'humitat entre el 20% i el 40%, mentre que la resta de la província va estar per davall del 10%

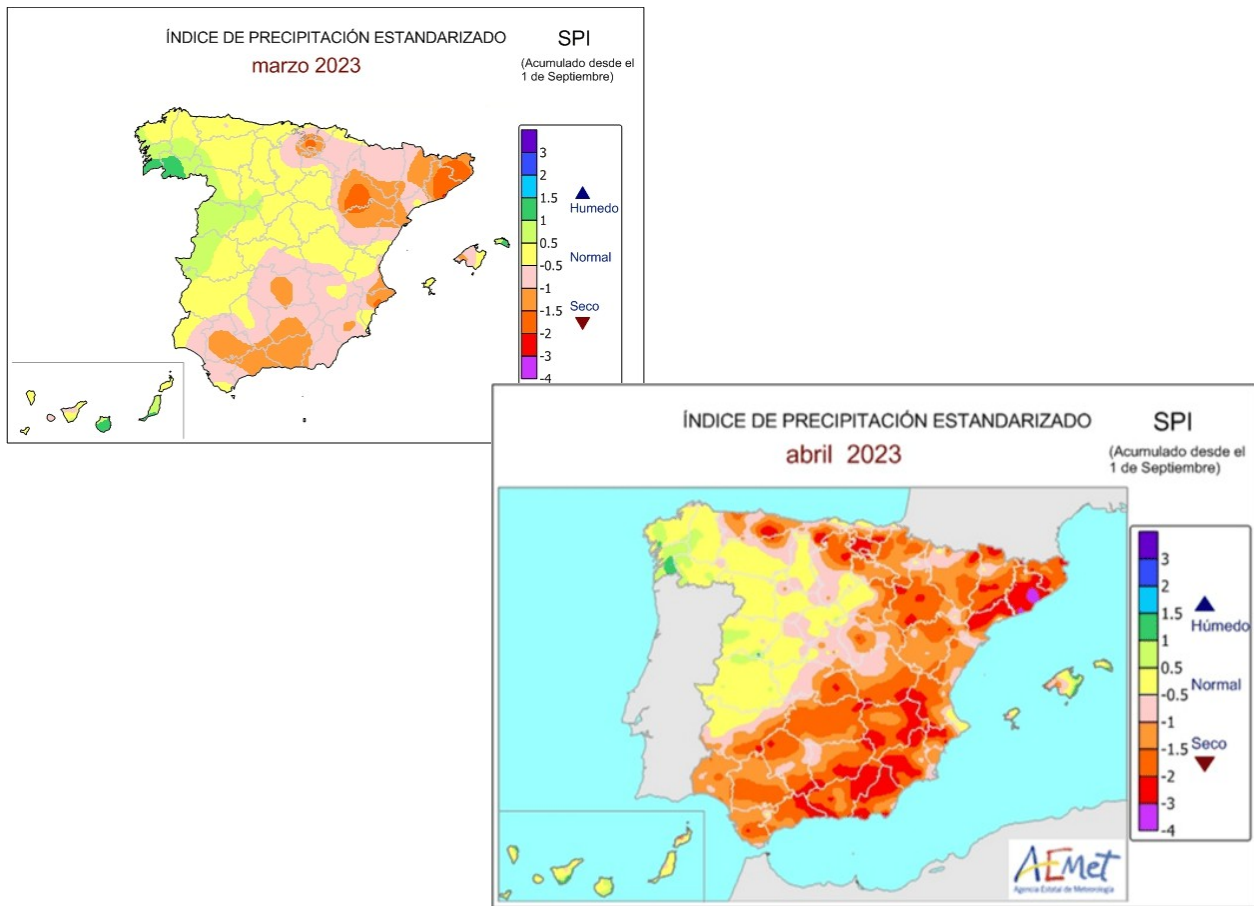

Font:

2.3. ÍNDEX DE PRECIPITACIÓ ESTANDARDITZAT (ÍNDEX DE SEQUERA)ⁱⁱ

L'Índex de Precipitació Estandarditzat (SPI) que elabora mensualment l'AEMET i que és un indicador de l'aigua acumulada des de l'inici de l'any agrícola (1 de setembre) va mostrar a l'abril de 2023 valors entre -3 i 0,5 vegades la desviació estàndard, apreciant-se un empitjorament enfront del mes de març.

Font: AEMET. Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic

3. SITUACIÓ DELS EMBASSAMENTS I RECURSOS CIRCULANTS.

3.1. RESUM

La gestió de l'aigua embassada que proveeix a la Comunitat Valenciana correspon en un 74,6% a la Confederació Hidrogràfica del Xúquer i el 25,4% restant a la Confederació Hidrogràfica del Segura.

Pel que fa al transvasament Tajo-Segura, té una gran transcendència per al regadiu de la Comunitat Valenciana, una part de la superfície regable de la província d'Alacant rep a través d'aquesta infraestructura aigua dels embassaments de la capçalera del Tajo (sistema Entrepeñas-Buendía).

Las variacions respecte al mes anterior, a l'any 2022 i a les mitjanes del mateix mes dels últims 5 i 10 anys que s'observen en la següent taula.

	CAP. TOTAL (hm ³)	ABRIL 2023		MARÇ 2023		VAR % OCUPACIÓ ABRIL/MARÇ	ABRIL 2022 %	MITJANA 5 ANYS (%)	MITJANA 10 ANYS (%)
		EMBASSAT (hm ³)	% S/TOTAL	EMBASSAT (hm ³)	% S/TOTAL				
Xúquer	2.698	1.604	59,5	1.630	60,4	-0,9	63,7	50,6	48,6
Segura	1.134	383	33,8	403	35,5	-1,7	43,8	39,7	48,3
Entrepeñas-Buendía	2.518	682	27,1	716	28,4	-1,3	29,5	29,7	54,7 ⁽¹⁾

(1) Percentatge del total de la Conca Hidrogràfica del Tajo

Font: elaboració pròpia amb dades del MITERD

A la fi d'abril havia disminuït el volum embassat respecte al mes anterior en la conca del Xúquer, en la conca del Segura i en el subsistema Entrepeñas-Buendía. En la conca del Xúquer l'aigua embassada era inferior a la del mateix mes de l'any anterior, però superava la mitjana dels últims cinc i deu anys. Mentre que en la conca del Segura l'aigua embassada era inferior a la del mateix mes de l'any anterior i a la mitjana dels últims cinc i deu anys. Pel que fa al Subsistema Entrepeñas-Buendía la situació a la fi del mes d'abril era pitjor que la del mateix mes de l'any anterior i que la mitjana dels últims cinc anys.

D'acord amb els Plans Especials de Sequera (PES), s'utilitza un sistema doble d'indicadors, que diferencia les situacions de sequera prolongada (entesa com un fenomen natural), de les d'escassetat (relacionades amb problemes conjunturals en l'atenció de les demandes).

Quant a l'escassetat conjuntural, els **indicadors d'escassetat**ⁱⁱⁱ eren de *normalitat* en la Unitat Territorial d'Escassetat (UTE) del Tajo Mitjà (Entrepeñas-Buendía), de *prealerta* en l'UTE Sistema principal, d'alerta en les UTE Capçalera i rius del marge esquerre i d'emergència en l'UTE rius del marge dret. En l'àmbit de la Confederació Hidrogràfica del Xúquer la situació va ser de *normalitat*

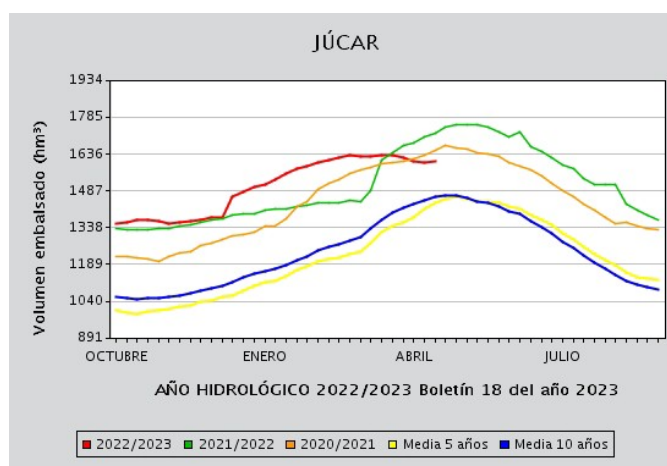

en la totalitat de les UTE, Sénia-Maestrat, Millars-Plana de Castelló, Palància-Les Valls, Túria, Xúquer, Serpis, Marina Alta, Marina Baja i Vinalopó-Alacantí.

Pel que fa als **indicadors de sequera prolongada**^{iv} en l'àmbit de la Confederació Hidrogràfica del Tajo, la UTS del Tajo Capçalera (Entrepeñas-Buendía) a la fi d'abril es trobava en *absència de sequera prolongada*, les Unitats Territorials del Segura rius del marge esquerre i rius del marge dret es van mantindre en sequera prolongada i la Unitat Territorial Capçalera va tornar a tindre sequera prolongada, mentre que la UTS va entrar en sequera prolongada. Quant a les Unitats Territorials de Sequera del Xúquer, es va mantindre en sequera prolongada la UTS Palància-Les Valls, i part de la UTS Xúquer, així com les UTS Marina Baja i Vinalopó-Alacantí van passar a aqueixa situació, mentre que la resta van seguir sense sequera prolongada.

3.2. XÚQUER

El volum d'aigua emmagatzemat en el sistema d'embassaments del Xúquer va disminuir en 26 hm³ respecte al mes de març, per la qual cosa el percentatge d'ocupació va passar del 60,4% al 59,5%. Va mantindre valors superiors a la mitjana dels últims 10 anys i el percentatge d'ocupació va ser inferior al del mateix mes de l'any anterior (63,7%).

Font. Butlletí Hidrològic Setmanal. Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic

Els **indicadors d'escassetat** de la conca del Xúquer reflecteixen la impossibilitat, de manera conjuntural, d'atendre les demandes en situacions de reduïda disponibilitat hídrica. El valor de l'índex d'estat d'escassetat (IEE) per a cada unitat territorial d'escassetat (UTE) al llarg de l'últim any es pot observar en la següent taula:

ÍNDEX D'ESTAT D'ESCASSETAT

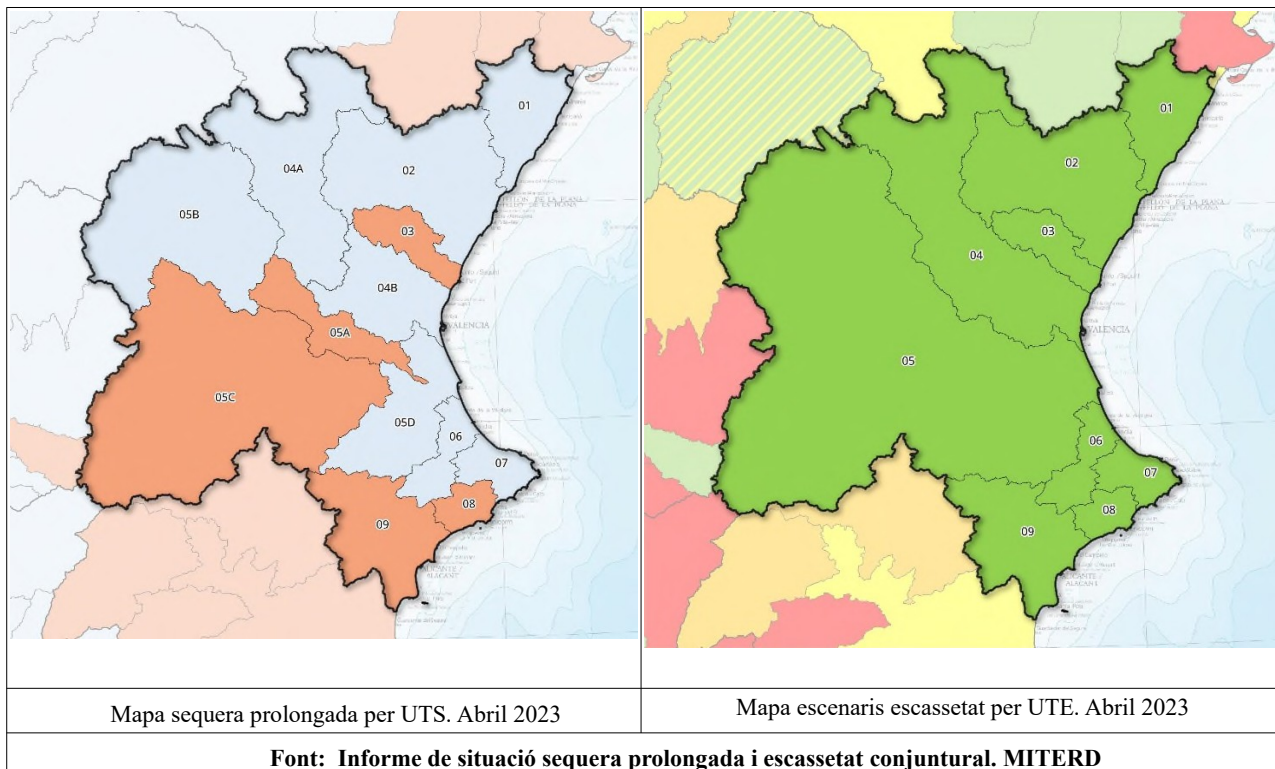
COD	UTE	MAY	JUN	JUL	AGO	SEP	OCT	NOV	DIC	ENE	FEB	MAR	ABR
080.01	Cenia-Maestrazgo	0,670	0,750	0,780	0,850	0,800	0,730	0,830	0,580	0,710	0,500	0,560	0,430
080.02	Mijares-Plana Castellón	0,780	0,760	0,810	0,810	0,710	0,760	0,780	0,710	0,670	0,660	0,610	0,530
080.03	Palancia-Los Valles	0,680	0,720	0,770	0,710	0,880	0,760	0,690	0,580	0,610	0,620	0,510	0,380
080.04	Turia	0,830	0,810	0,810	0,820	0,890	0,890	0,880	0,900	0,860	0,820	0,800	0,710
080.05	Júcar	0,690	0,690	0,690	0,700	0,750	0,780	0,720	0,920	0,860	0,830	0,700	0,590
080.06	Serpis	0,870	0,890	0,840	0,850	0,750	0,790	0,760	0,680	0,610	0,650	0,580	0,560
080.07	Marina Alta	0,950	0,950	0,950	0,950	0,970	0,970	0,940	0,810	0,690	0,710	0,640	0,370
080.08	Marina Baja	0,930	0,900	0,880	0,840	0,810	0,750	0,660	0,640	0,560	0,530	0,510	0,470
080.09	Vinalopó-Alacantí	0,860	0,820	0,790	0,790	0,830	0,840	0,830	0,840	0,840	0,860	0,420	0,240

ESCENARIOS:

Normalitat ■ Prealerta ■ Alerta ■ Emergència ■

Font: Informe de situació sequera prolongada i escassetat conjuntural. MITERD

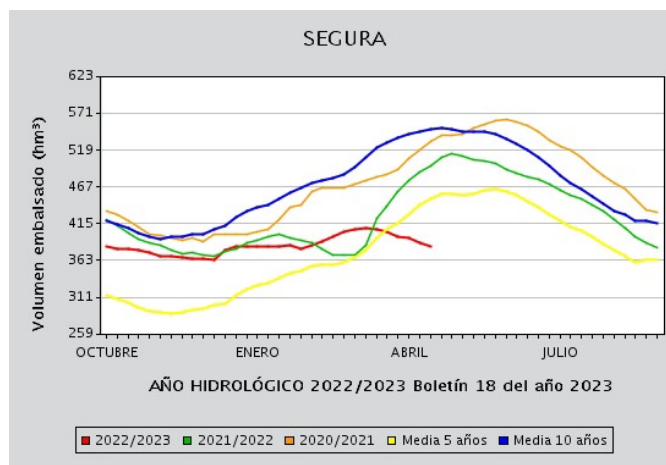
A continuació es mostra el mapa de sequera prolongada i d'escenaris d'escassetat en la Demarcació Hidrogràfica del Xúquer del mes d'abril de 2023. S'aprecia que la UTS Palància-Les Valls, part de l'UTS Xúquer, així com les UTS Marina Baja i Vinalopó-Alacantí estaven en sequera prolongada en acabar el mes, la qual cosa va suposar un considerable empitjorament enfront del mes anterior.

3.3. SEGURA

El volum d'aigua emmagatzemat en el sistema d'embassaments del Segura va descendir 20 hm³ respecte al mes de març en passar de 403 hm³ a 383 hm³. El percentatge d'ocupació va ser del 33,8%, inferior al del mateix mes de l'any anterior (43,8), així com a la mitjana dels últims cinc anys (39,7%) i a la mitjana dels deu últims anys (48,3%).

Font. Butlletí Hidrològic Setmanal. Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic

Els **indicadors d'escassetat** de la conca del Segura reflecteixen la impossibilitat, de manera conjuntural, d'atendre les demandes en situacions de reduïda disponibilitat hídrica. El valor de l'índex d'estat d'escassetat (IEE) per a cada unitat territorial d'escassetat (UTE) al llarg de l'últim any es pot observar en la següent taula:

ÍNDEX D'ESTAT D'ESCASSETAT

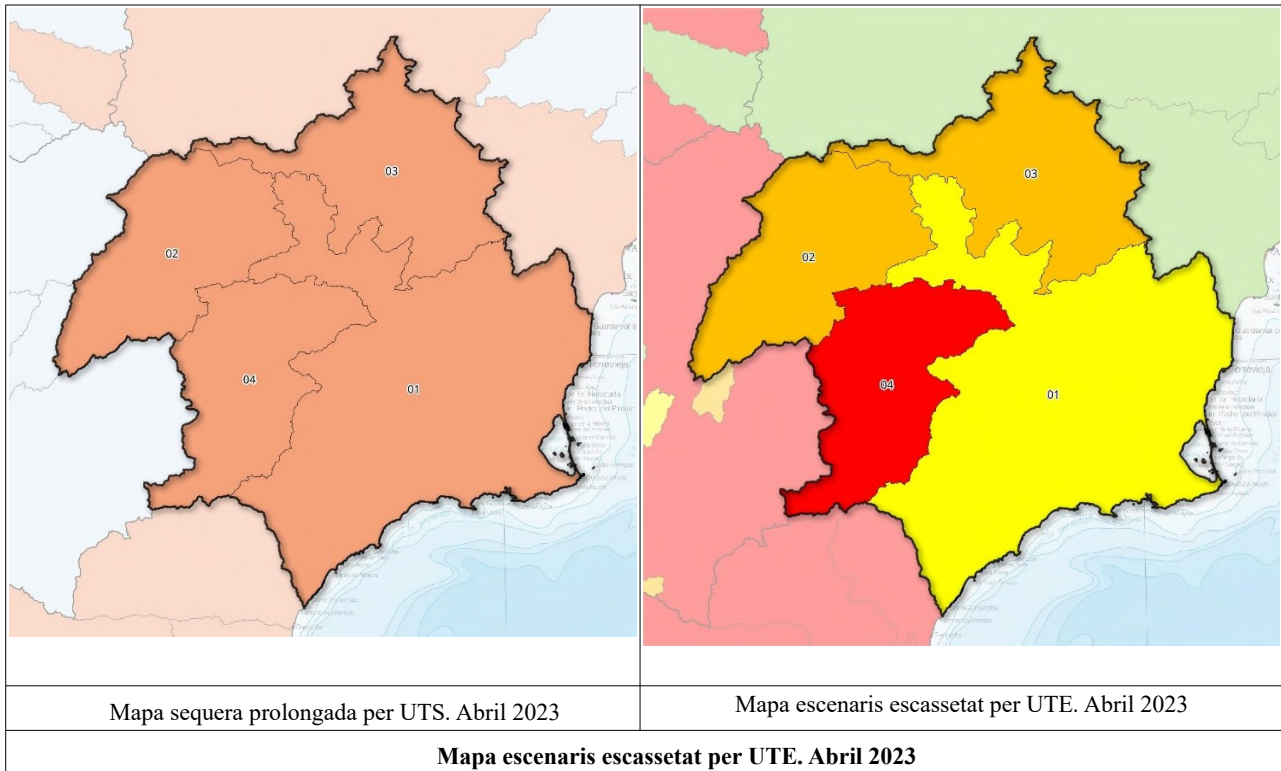
COD	UTE	MAY	JUN	JUL	AGO	SEP	OCT	NOV	DIC	ENE	FEB	MAR	ABR
070.01	Sistema Principal (y Global)	0,447	0,416	0,367	0,324	0,308	0,309	0,309	0,382	0,455	0,464	0,447	0,387
070.02	Cabecera	0,506	0,472	0,489	0,522	0,611	0,638	0,604	0,301	0,000	0,318	0,197	0,000
070.03	Ríos Margen Izquierda	0,693	0,573	0,611	0,671	0,620	0,629	0,646	0,422	0,229	0,098	0,282	0,000
070.04	Ríos Margen Derecha	0,800	0,894	0,938	1,000	0,898	0,943	0,851	0,456	0,049	0,152	0,124	0,000

ESCENARIS:

Normalitat ■ Prealerta ■ Alerta ■ Emergència ■

Font: Informe de situació sequera prolongada i escassetat conjuntural. MITERD

A continuació es mostra el mapa de sequera prolongada i d'escenaris d'escassetat en la Demarcació Hidrogràfica del Segura del mes d'abril de 2023. S'aprecia que totes les UTS estaven en situació de sequera prolongada.

3.4. TRANSVASAMENT TAJO-SEGURA

A la fi del mes d'abril de 2023 les existències del conjunt d'embassaments *Entrepeñas-Buendía* van aconseguir els 682 hm³, xifra menor que la del mes anterior (716 hm³). El percentatge d'ocupació es va situar en 27,1%, per davall de l'any anterior i de la mitjana dels últims cinc anys (29,7%).

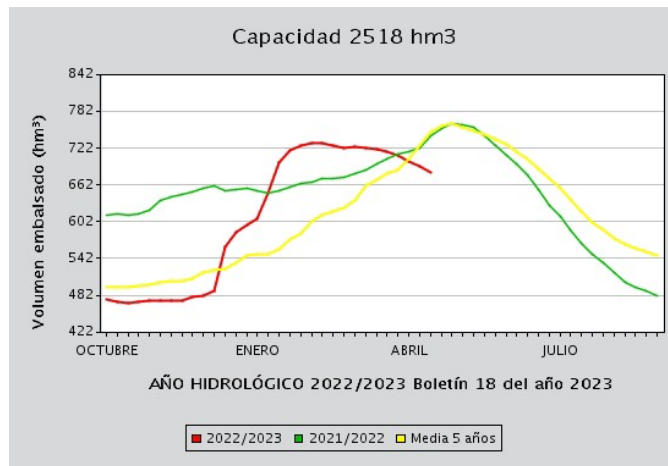
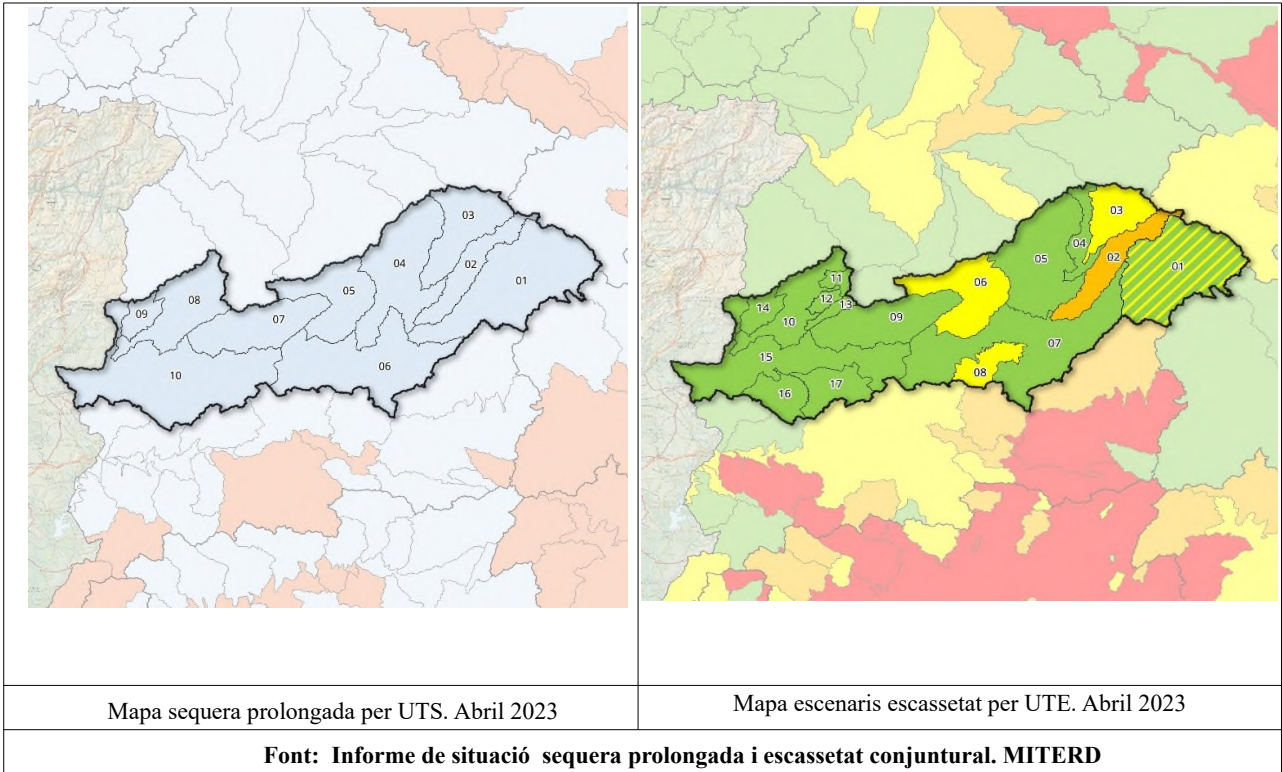
L'UTE Tajo Mitjà utilitza com a **indicador de l'estat de escassetat** les reserves dels embassaments d'Entrepeñas i Buendía. D'acord amb aquest paràmetre la unitat territorial d'escassetat va seguir en estat de *normalitat*.

En quant a l **indicador de sequera prolongada** l'UTS Capçalera, a la fi d'abril va mantindre l'estat d'absència de *sequera prolongada*.

Indicadores de sequía prolongada. Evolución mensual:

COD	UTS	MAY	JUN	JUL	AGO	SEP	OCT	NOV	DIC	ENE	FEB	MAR	ABR
030.01	Cabecera	0,390	0,380	0,360	0,220	0,230	0,150	0,230	0,600	0,620	0,600	0,550	0,390

Font. Butlletí Hidrològic Setmanal. Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic

4. DANYS PUNTUALS I SEQUERA EN CULTIUS

El mes d'abril de 2023 va ser *molt càlid* en la Comunitat Valenciana, quant a temperatures. La temperatura mitjana, 16,2 °C, va ser 2,8 °C més alta que la de la climatologia de referència (1991-2020). Excepte dos períodes lleugerament freds els dies 4, 5 i 18, la resta del mes les temperatures van estar en valors molt superiors al normal, destacant especialment l'episodi de final de mes. Les temperatures més altes es van registrar el dia 29, amb 37,5 °C a Elx, 37,1 °C a Novelda, 36,9 °C a Rojales, 36,3 °C a Xàtiva i 36,0 °C a Torrevieja.

La precipitació acumulada va ser de tan sols 3,6 l/m², un 93% inferior a la de la mitjana climàtica del període 1991-2020 (50,7 l/m²) i, globalment, el mes es va qualificar com *extremadament sec*. En les tres províncies hi hagué un important dèficit pluviomètric, sobretot a Alacant, on el dèficit mitjà provincial va ser del 97%. A València el dèficit va ser del 95% i a Castelló del 85%.

Alacant

L'escassetat de precipitacions va originar un dèficit de contingut d'humitat del sòl que va tindre una repercussió directa en el desenvolupament vegetatiu dels cultius extensius de secà sembrats a la tardor-hivern, fonamentalment cereals, en la majoria de les comarques productores. També es van produir alteracions en cultius llenyosos de secà, com ara ametler i oliverar, que van tindre una eixida de l'hivern amb acumulats d'humitat deficitaris, la qual cosa va alterar en diferents graus la brotada i la inducció floral.

Quant als **cereals**, en l'Alt Vinalopó es van retardar les sembres a causa de la falta de precipitacions i les que es van realitzar no van evolucionar amb normalitat, i es veié un desenvolupament molt limitat, la qual cosa unit als danys originats per conills, va provocar la pèrdua de gran part del potencial productiu.

A la comarca de l'Alcoià, en la principal zona cerealística, situada entre Alcoi i Banyeres de Mariola, es va observar igualment una forta reducció en la superfície dedicada a aquests cultius, presentant les parcel·les sembrades un limitat afillament i escàs desenvolupament de la tija, amb altures que a penes arribaven a 10-15 cm. Es van apreciar símptomes de dessecament en fulles. En aquesta zona, on es produeix habitualment la rotació amb la sembra de gira-sol, podria veure's compromesa la sembra d'aquest cultiu. Al Comtat, malgrat que els cereals es van desenvolupar amb més normalitat, es va observar una reducció important de l'espigolat a causa de les altes temperatures de març. A la Marina Baixa el cultiu de cereal es donava pràcticament per perdut, mentre que a l'Alacantí es va apreciar un creixement molt limitat. Al Vinalopó Mitjà, la superfície sembrada per agricultors i ramaders que aprofiten el cereal per a la seua cabanya, va presentar uns percentatges molt baixos respecte d'una campanya normal.

Referent a l'olivar, es va observar una certa afecció en l'estat vegetatiu de l'arbre en comarques com la Marina Baixa i l'Alacantí. No obstant això, al Comtat i a l'Alcoià no es va veure una incidència ressenyable. En comarques del sud, com el Baix Segura, es va apreciar una floració abundant encara que el creixement vegetatiu es va alentir a causa de la falta d'humitat en sòl.

El cultiu de l'ametler en les zones de secà del sud de la província es va veure molt compromés, especialment al Baix Segura, en l'àrea de Pedrera, on per les especials característiques edafològiques i climàtiques ja va haver-hi una gran mortalitat d'arbres en l'últim període de sequera.

Així mateix, a la Marina Baixa es van observar explotacions en les quals podria haver-hi una important mortalitat d'arbratge. A meitat de mes s'observaren arbres que no havien mogut la fulla, donant-se la collita per perduda.

A la comarca de l'Alt Vinalopó es van apreciar danys de consideració provocats pels conills, sobretot en les primeres fases de desenvolupament dels diferents cultius.

Castelló

El mes d'abril, com ja va ocórrer al març, va anar *extremadament sec* a la província de Castelló, per la qual cosa va començar a ser preocupant l'estat d'alguns cultius

El desenvolupament vegetatiu en els aprofitaments de secà es va alentir i es va apreciar la reducció de les collites a conseqüència de la caiguda prematura dels fruits, en algunes ocasions. En cultius llenyosos de secà es va començar a considerar la possibilitat de realitzar podes, més o menys agressives per a salvar els arbres.

Els cultius de regadiu van seguir amb aportacions d'aigua continuats, la qual cosa va implicar un increment de costos de producció al no poder prescindir de cap reg.

Per part seua, les explotacions ramaderes en extensiu van requerir, en molts casos, aportació d'aigua extern per a poder proveir als seus animals.

L'escassetat d'aigua va repercutir sobretot en la situació de les **pastures**, en mancar el terreny de la humitat suficient. Els ramaders han de subministrar aliment extern, la qual cosa unida a l'increment dels preus dels pinsos i dels farratges, han fet que les explotacions es veges en serioses dificultats. A més, el previsible minvament en la collita de cereal en aquesta campanya agreujarà aquesta situació. D'altra banda, l'alta població de fauna silvestre a la província, fa que espècies com la cabra hispànica o el cabirol, entren en competència amb les espècies domèstiques per a aprofitar les escasses pastures.

Es va anar confirmant la pèrdua de collita del **cereal**. Els camps que es van sembrar al novembre i desembre presentaven millor aspecte en les zones altes i més fresques (cota superior a 900 metres). En zones dels Ports i l'Alt Maestrat ja s'estimava una pèrdua de collita d'un 40%. Quant als cereals sembrats al gener i febrer que ja van tindre problemes amb la nascència i el fillol, es va poder

observar la disminució notable de la densitat de cultiu a conseqüència de la falta de pluges. En els camps sembrats per davall de la cota 900, la pèrdua prevista va ser major, i en molts casos, ja es podien observar camps grocs, com si del mes de juny es tractara.

En els cultius llenyosos en secà, com poden ser els **ametlers** o les **oliveres**, la falta de pluja va ocasionar una aclarida natural de fruits en el primer i de flors en el segon. En principi, i si la situació de falta de pluges no es prolonga en el temps, no s'espera que tinga conseqüències ressenyables.

D'altra banda, aquesta caiguda de fruits en els ametlers es va veure afavorit per vents dels dies 1 i 2 d'abril que van afectar la totalitat de la província.

Aquest mes d'abril es va iniciar amb baixes temperatures en la zona interior de la província, van produir gelades puntuals que van repercutir en els ametlers dels Ports, on el cultiu no és representatiu. En les nits del 5 i de 6 de l'abril es va produir una inversió tèrmica que va afectar zones molt localitzades, danyant les ametles que estaven iniciant el seu creixement.

En l'olivera, es va produir una bona floració en la major part del territori. Però, a conseqüència de la prolongació de la falta de precipitacions, va haver-hi una caiguda major de flors de l'habitual.

A principis de mes, es va observar una abundant floració en els **cirerers**. No obstant això, a la fi de mes, es van començar a veure els incipients fruits marcint-se per les prolongades i altes temperatures. És per això que la previsió era d'escassa collita.

En les zones hortícoles de la província, l'escassetat de pluges i les elevades temperatures, no van tindre repercussions negatives sobre els diferents cultius **hortícoles**, més que l'increment de les despeses de producció per l'augment de les hores de reg i l'eixida al mercat de molt de producte que va fer que baixaren els preus.

Aquesta situació de falta de precipitacions i altes temperatures, a més d'afectar els cultius, va elevar notablement el risc d'incendis **forestals**. De fet, es va produir un el 13 d'abril a Barracas en l'Alt Palància, i un altre el dia 15 d'abril en el municipi d'Orpesa a la Plana Alta. Tots dos van ser extingits sense conseqüències remarcables.

Quant al incendi forestal que es va produir el dia 23 de març i que es va iniciar en el terme municipal de Vilanova de Viver, va afectar aproximadament 3.869 hectàrees de les localitats de Fuente la Reina, Montán, Montanejos, Puebla de Arenoso i Villanueva de Viver. L'incendi es va controlar el 26 de març i es va donar per extingit l'11 d'abril. Aquest ha sigut el primer gran incendi forestal que s'ha produït en la Comunitat Valenciana l'any 2023.

Per part de les Oficines Comarcals Agràries s'estaven realitzant les valoracions dels danys en les superfícies afectades, i des de les Seccions de Promoció Comarcal juntament amb la Secció d'Estudis de Castelló, es va utilitzar el visor Gva, que al costat del perímetre de l'incendi facilitat per la Secció de Prevenció d'Incendis, el SIGPAC i les dades de superfícies d'aquests municipis per a una primera estimació, i es va constatar una afecció aproximada de 81 hectàrees agrícoles. De les

quals, de moment, es van veure perjudicades 30 hectàrees d'olivar, 35 hectàrees d'ametler, 6 hectàrees de plantacions de tofonera, 5 hectàrees d'altres fruiters i 3 hectàrees de terra campa.

València

Es van observar danys en el cultiu de creïlla, carxofa i faves de l'Horta Nord a causa de temperatures elevades a conseqüència d'una massa d'aire africana al llarg del mes d'abril.

5. ESTAT DELS CULTIUS

A continuació s'exposa un resum de l'estat dels cultius en la Comunitat Valenciana.

5.1. CEREALS GRA

Cereals d'hivern

- **Alacant:** el mes d'abril es va apreciar en els sembrats de l'Alt Vinalopó i del Vinalopó Mitjà, que l'absència de precipitacions havia provocat importants danys en els cereals d'hivern, sobretot en les parcel·les de secà, per la qual cosa algunes d'elles no arribaran a collir-se. A això es van unir els danys provocats pels conills. Al Comtat i a l'Alcoià, molts dels camps que habitualment es dediquen al cereal d'hivern van romandre sense cultiu, i en els quals estaven sembrats els efectes de la sequera eren evidents, trobant-se en fase de fillol sense haver arribat a espigolar. Al Baix Vinalopó, la majoria de parcel·les susceptibles d'albergar cereal no s'havien sembrat i romanien en guaret. De les cultivades, les d'avena van ser les que millor van resistir l'absència de pluges, així les plantades en regadiu van completar el seu cicle a meitat de mes i es va donar per conclosa la seua recol·lecció. El desenvolupament de l'ordi semblava òptim a meitat de mes, amb prop de 30-40 centímetres d'altura i un bon magraner i maduració de l'espiga. Per contra, les d'ordi localitzades en les partides il·licitanes de Torrellano i Salades van patir problemes evidents de falta de creixement i estrés hídric que van provocar nombroses falles. Al Baix Segura es va apreciar un avançament de l'agostejament i una grandària inferior de gra respecte a campanyes anteriors, mentre que a l'Alacantí el cereal estava en el desenvolupament de les fulles. A la Marina Baixa, una gran proporció de la sembra efectuada previsiblement no es collirà en estar pràcticament tota seca, al contrari que els camps de blat de la Marina Alta, on les espigues estaven totalment formades i presentaven un bon estat vegetatiu.
- **Castelló:** els cereals sembrats de novembre a desembre, com van ser el blat i l'ordi, van tindre una bona nascència, però les escasses precipitacions dels últims mesos van provocar una disminució del creixement i del desenvolupament, i fins i tot va començar a apreciar-se a l'abril un espigolat prematur sense consistència en el gra, i els camps van començar a esgrogueir-se. Durant febrer es van sembrar el ségol i l'avena. La falta de pluja va fer que la nascència es vera compromesa, i en alguns casos no germinara adequadament.

- **València:** en els Serrans l'estat fenològic del cereal el mes d'abril era el 56 (60% de l'espiga emergida), si bé presentaven la canya baixa amb la panícula sense tot just gra a conseqüència de la sequera. A la Plana d'Utiel-Requena el cereal estava en la formació de brots laterals. A la Canal de Navarrés algunes parcel·les cultivades en regadiu es van recol·lectar per a consum com a farratge en sec. Mentrestant, en els secans, el desenvolupament del cultiu era escàs a causa de la falta de precipitacions i a les altes temperatures generalitzades. Es preveia que la major part de les parcel·les no arribarien a collir-se. En la Costera s'estimava una pèrdua de la collita de cereals que podria arribar al 90%. En la Vall d'Albaida l'estat fenològic del cereal era l'estadi 5, espigolat, variant des de la meitat a final de la fase. La falta de pluja estava perjudicant greument el cultiu especialment en les zones de Fontanars dels Alforins i la Font de la Figuera, que són les més àrides. Per contra, s'apreciava que a Bocairent i Ontinyent l'afecció de la sequera era menor o quasi nul·la, degut possiblement a la quantitat d'aigua acumulada l'any passat i la menor aridesa.

Cereals d'estiu

Arròs

- **Alacant:** se van realitzar a l'abril labors de preparació del terreny per a la sembra en la marjal de Pego que continuava drenada.
- **Castelló:** els camps dedicats a aquest cereal d'estiu a la província van continuar a l'abril amb les labors de preparació del terreny abans de la inundació que es produeix normalment a mitjan maig.
- **València:** van prosseguir les labors preparatòries del sòl per a la sembra com l'abonat de fons.

Dacsa

- **Alacant:** la plantació de dacsa es va iniciar a final d'abril en diferents localitzacions del Baix Segura.

5.2. TUBERCLES

Creïlla

- **Alacant:** en l'Alt Vinalopó van començar a veure's a l'abril desenvolupaments foliars d'importància i les primeres flors en parcel·les de sembres primerenques o varietats precoces de creïlla de mitja estació. Mentrestant, al Baix Segura, es van succeir les arracades, observant-se una escassa producció en algunes de les parcel·les on les altes temperatures van accelerar el cicle del cultiu. Es va constatar un predomini de la varietat *spunta*, que va presentar tubercles amb una qualitat apropiada i grandària irregular. Per part seua, al Baix

Vinalopó, va finalitzar la campanya de la creïlla de *verdete*, mentre que les plantacions de la varietat primerenca van presentar un bon desenvolupament i un volum abundant a Elx.

- Castelló: durant el mes d'abril va continuar la recol·lecció de la creïlla primerenca blanca. Al seu torn, es va iniciar la plantació de creïlla de mitja estació, tant al Baix Maestrat com a la Plana Alta. Aquesta creïlla de mitja estació és la més cultivada a la província. Mentrestant a la fi del mes es va iniciar la recol·lecció de la creïlla roja en aquelles parcel·les en les quals ja s'havien aconseguit les condicions òptimes de recol·lecció.

5.3. INDUSTRIALS

Gira-sol

- Alacant: al Comtat i a l'Alcoià va començar a l'abril la sembra en la zona d'Agres i Alfafara durant l'última setmana del mes aprofitant la saó del sòl.

5.4. FARRATGERES

Alfals

- Alacant: van persistir a l'abril les segues en els sembrats d'alfals repartits en les diferents partides del Baix Segura i el Baix Vinalopó.

5.5. HORTALISSES

Bleda

- Alacant: la disponibilitat de tall de bleda al Baix Segura va augmentar durant la segona meitat d'abril amb l'inici de la collita de les varietats de primavera, presentant una grandària adequada de la fulla i una qualitat apropiada.

All

- Alacant: en l'Alt Vinalopó va continuar a l'abril la recol·lecció d'all tendre, mentre que en les parcel·les destinades a all sec es van realitzar labors de birba. Mentrestant, al Baix Segura, la producció d'all santjoaner va ser menor en trobar-se la campanya en una fase molt avançada, amb una quantitat destacada de tiges llargues i lignificades. A més, una part important dels caps no tenia un diàmetre adequat per a la comercialització. De la mateixa manera, al Baix Vinalopó, es va accelerar el final de la campanya ja que les altes temperatures van provocar una deterioració notable en la qualitat de les tiges i els caps.

Carxofa

- Alacant: al Baix Segura, la majoria de les peces recol·lectades en el segon sùmmum van tindre a l'abril poca grandària ja que, a conseqüència de les altes temperatures, les més grans es van allargar i van espigolar pel que no eren aptes per a la seua comercialització en fresc. La disponibilitat d'híbrides va ser escassa en estar finalitzant la campanya i les peces

collides tenien xicoteta grandària. A més, a final de mes, una part important es va deixar sense tallar perquè els capítols no eren aptes ni per a indústria ni per a comercialització en fresc. Per part seua, al Vinalopó Mitjà, la disponibilitat de tall de la varietat *blanca de tudela* va augmentar a meitat de mes amb una disminució de la qualitat en presentar la major part dels fruits recol·lectats una forma allargada i baixa compacitat. El ritme de tall es va reduir notablement durant les últimes setmanes en estar finalitzant el segon sùmmum i recollir-se únicament els capítols que mostraven una bona qualitat i menor grandària. Respecte a les varietats híbrides, va concloure abans del que es preveu la recol·lecció de la varietat *calicó*. Referent al Baix Vinalopó, encara que algunes varietats ja havien acabat el seu cicle, van prosseguir els talls del segon sùmmum, igual que a l'Alacantí, en la zona de Mutxamel.

- **Castelló:** a l'abril va continuar el tall de carxofes tant en la zona del Baix Maestrat com a la Plana Alta. Les altes temperatures de la major part del mes van afavorir l'obertura de les fulles i el seu creixement, així com l'aparició de la pelussa interior el que va depreciar el producte per al seu consum en fresc. La qualitat comercial es va veure perjudicada per les baixes temperatures de finals de març, que, al costat de les elevades temperatures d'abril, van provocar que la producció a la fi de mes es destinara a la indústria agroalimentària.
- **València:** en l'Horta Nord el mes d'abril les plantacions de carxofa es van veure perjudicades per les temperatures més elevades del normal que van ocasionar una reducció de rendiment.

Api verd

- **Alacant:** al Baix Segura, en la zona d'Orihuela, es van retirar a l'abril les mantes tèrmiques que havien protegit les plantacions durant l'hivern, mostrant un cultiu perfectament desenvolupat amb una qualitat òptima. El ritme de collita va ser baix, augmentant a final de mes la grandària de les peces tallades. De la mateixa manera, en l'Alt Vinalopó també es van retirar les proteccions de les parcel·les d'api trasplantades el mes passat, mostrant el cultiu un bon ritme de desenvolupament i estat sanitari. Per part seua, en les plantacions situades a Sant Vicent del Raspeig, a l'Alacantí va finalitzar completament la recol·lecció.

Albergínia

- **Alacant:** en el Baix Vinalopó a principis d'abril van predominar les baies deformes amb deficiències en el color, destacant els calibres M i P amb poca qualitat, mentre que a final de mes va cessar la recollida de les peces de menor qualitat i es van collir les de major grandària, amb un increment de la proporció del calibre M i amb una millora en el color de la pell.

Bròcoli

- **Alacant:** la disponibilitat de tall al Baix Segura va ser baixa a l'abril en trobar-se la campanya en una fase molt avançada. La major part de les flos es van recol·lectar amb un pes inferior a 0,4 kg per a preservar el seu compacitat, ja que amb les altes temperatures els caps tendien a obrir-se amb pesos superiors. Per part seua, en les plantacions de l'Alt Vinalopó va prosseguir el desenvolupament del cultiu trasplantat el mes passat, al mateix temps que es realitzaven labors de control de males herbes mitjançant herbicides i birba

manual. Cal esmentar els danys ocasionats pels conills en algunes zones, sobretot quan el cultiu es trobava en les primeres fases de desenvolupament i les plantes eren xicotetes. En general, es va completar la collita de bròcoli al Baix Vinalopó, en zones com Santa Pola i la pedania il·licitana de Valverde, així com al Vinalopó Mitjà en les cultivars del Fondó de les Neus. Pel seu costat, es va mantindre al llarg del mes la collita a l'Alacantí, en la zona de Mutxamel.

- Castelló: va continuar a l'abril el tall al Baix Maestrat. Va acabar el mes amb la major quantitat d'aquest producte destinat a la indústria, en caure la demanda en fresc del producte per no acompanyar les temperatures.

Carabasseta

- Alacant: va concloure la campanya de carabasseta al Baix Segura, mentre que es va iniciar la recol·lecció de les primeres plantacions d'hivernacle al Baix Vinalopó amb un percentatge important de fruits sense una forma homogènia, destacant el calibre M.

Carabassa

- Alacant: es va iniciar a l'abril la sembra de la carabassa *cabell d'àngel* en les zones de regadiu del Comtat i de l'Alcoià així com a la comarca de l'Alt Vinalopó, on, a més, van començar les sembres directes i els trasplantaments en parcel·les de la tipus *cacauet* amb embuatat negre i degoteig. Igual que en altres cultius de la zona, es van produir danys ocasionats pels conills. Per part seua, al Baix Vinalopó, des de meitat de mes es va observar la plantació a l'aire lliure de nombroses parcel·les de la tipus *cacauet*.
- València: el mes d'abril van començar a veure's plantacions de carabassa en l'Horta Nord i al Camp de Morvedre.

Ceba

- Alacant: al Vinalopó Mitjà va continuar a l'abril la recol·lecció en les plantacions de Novelda, Aspe i el Fondó de les Neus. Per part seua, en l'Alt Vinalopó es van distingir les primeres cebes en aquelles parcel·les on es va realitzar sembra directa, amb una nascència irregular afectada per les altes temperatures i una elevada presència de males herbes. Així mateix, es van realitzar plantacions de ceba a la comarca de l'Alacantí, en la zona de Sant Vicent.
- Castelló: la ceba varietat bavosa a la Plana Alta es va sembrar a la fi de tardor i va ser trasplantada en aconseguir els 10 cm. La seua recol·lecció va començar a la fi d'abril pel fet que l'hivern va ser climàticament més favorable i el seu desenvolupament va ser més ràpid en tindre un cicle de cultiu curt. Va prosseguir durant el mes d'abril la recol·lecció de ceba tendra, principalment a la Plana Alta.
- València: va continuar la campanya de cebes en les zones productores com la Ribera Baixa i l'Horta Nord on estava ultimant el seu cicle.

Col de cabdell

- Alacant: en les plantacions del Baix Segura es va estabilitzar a l'abril la disponibilitat de tall de col llisa, amb una qualitat i compacitat adequades i un pes entre 1,8 kg i 2 kg. Al Baix Vinalopó va finalitzar el cicle del cultiu i en les parcel·les on es van collir les últimes cols es van fer tasques de preparació del terreny per als cultius d'estiu. Per part seua, en l'Alt Vinalopó van continuar els trasplantaments mentre que al Vinalopó Mitjà, referent a cols xineses, des de meitat de mes es va efectuar la recol·lecció de *pak choi* mitjançant passades continuades en les plantacions d'Aspe, el Fondó de les Neus i Novelda.
- Castelló: les elevades temperatures per a un mes d'abril van provocar que molt de producte, tant de cabdell llis com de cabdell arriatat, arribara a l'òptim de recol·lecció al mateix temps.

Coliflor

- Alacant: al Baix Segura, la disponibilitat de tall va disminuir des de la segona meitat d'abril en trobar-se la campanya en una fase molt avançada. Una proporció important de peces va presentar deficiències en la compacitat i en el color ocasionades per les altes temperatures. El pes mitjà de les flors es va situar entre 1,2 kg i 1,5 kg i, en general, van mostrar una grandària adequada, que va ser menor en les últimes setmanes. De la mateixa manera, al Baix Vinalopó, la quantitat de coliflor per a agafar va disminuir al llarg del mes, en estar finalitzant la campanya. El pes de les flors es va mantindre constant entre 1,3 kg i 1,5 kg i en les últimes setmanes es va apreciar que les peces van presentar un color pàl·lid, així com una disminució de la compacitat i augment del calibre.
- Castelló: tant al Baix Maestrat com a la Plana Alta, la coliflor blanca va requerir aportacions contínues d'aigua en escassejar les pluges. El contrast d'elevades temperatures diürnes amb les nocturnes va afavorir la compactació del cabdell. Encara que l'augment de temperatures va fer perillar algunes plantacions per l'obertura prematura del cabdell, la qual cosa va obligar a recol·lectar molt de producte alhora.

Escarola

- Alacant: la disponibilitat i ritme de tall d'escarola a la comarca del Baix Segura van ser baixos en estar la campanya molt avançada, igual que en les parcel·les situades al Baix Vinalopó, on la recol·lecció estava pràcticament conclosa i es van realitzar labors d'alçat i llaurat a mesura que es completava la collita.

Espàrrecs

- Alacant: la recol·lecció, iniciada al març, va continuar a l'abril a bon ritme en les plantacions de l'Alt Vinalopó, on les elevades temperatures van induir un desenvolupament excessiu del cultiu provocant que els espàrrecs anaren massa fins i/o cresqueren tan ràpid que no donava temps a recol·lectar-los amb un estat òptim, per la qual cosa algunes parcel·les es van deixar sense collir.

Espinacs

- Alacant: la disponibilitat de tall d'espinac al Baix Segura va ser baixa, en haver espigolat part de la producció a conseqüència de les altes temperatures. Les fulles recol·lectades tenien unes dimensions òptimes i una qualitat apropiada.

- Castelló: a la fi del mes d'abril va concloure la collita d'aquest producte a la província.

Pésols

- Alacant: las plantacions de pésol de l'Alt Vinalopó van presentar un bon desenvolupament i en les parcel·les més avançades es distingien les baines amb els grans ben marcats, per la qual cosa la recol·lecció era imminent. Es va apreciar un desenvolupament excessiu de males herbes.

Faves

- Alacant: van finalitzar a l'abril les campanyes de fava *mutxamel* i *valenciana* al Baix Segura. En el cas de les segones, les últimes baines recol·lectades tenien el gra pronunciat i major diàmetre de l'habitual, recollint-se molt poques faves de bona qualitat que estigueren tendres. D'igual manera, al Baix Vinalopó, va concloure la recol·lecció de la varietat *valenciana*. Les baines collides van mantindre unes dimensions òptimes i un gra més pronunciat, amb una quantitat molt baixa de faves amb qualitat òptima.
- Castelló: va finalitzar a l'abril la collita de faves a la Plana Alta, a la Plana Baixa i al Baix Maestrat.
- València: en l'Horta Nord el mes d'abril les plantacions de faves es van veure perjudicades per les temperatures més elevades del que és normal.

Encisam

- Alacant: al Baix Vinalopó, es va incrementar la disponibilitat de tall d'encisam *romà* a l'abril amb un augment de la qualitat i compacitat amb el pas de les setmanes. El pes de les peces tallades també va créixer, passant d'una mitjana de 0,5 kg a principi de mes a un quilogram a la fi d'abril. De la mateixa manera, la quantitat d'encisam *iceberg* per a tallar també va ser en augment, en reduir-se el cicle del cultiu per les altes temperatures, amb un descens del ritme de recol·lecció durant l'última setmana. Les peces tallades van mantindre una compacitat adequada i un pes mitjà de 0,7 kg. Per part seua, quant a la varietat *little gem*, aquesta va presentar un desenvolupament apropiat durant tot el mes, a més, durant la segona quinzena es van tallar les peces amb major grandària i va haver-hi un increment d'encisams que tendien a espigolar-se en solapar-se diversos cicles. Al Baix Vinalopó la recol·lecció de les diferents varietats estava quasi conclosa i es realitzaven labors d'alçat i llaurat del terreny en preparació del cicle de primavera-estiu a mesura que anaven completant-se la collites, igual que a la comarca de l'Alacantí on va finalitzar la campanya de les varietats *mini romana* i *iceberg*.
- Castelló: va continuar a l'abril la producció d'encisams tipus romà, fulla de roure i meravella per al seu consum en fresc. Mentre que en el cultiu d'encisam iceberg, majoritàriament produïda en la zona del Baix Maestrat, el seu destí va ser per a indústria de IV gamma. La bona climatologia va permetre que l'evolució de les diferents varietats d'encisam en les zones productores de la província fora bona durant tot el mes, la qual cosa va provocar que moltes unitats arribaren a l'òptim de recol·lecció alhora, causant un excés d'oferta.
- València: va prosseguir la collita d'encisam a la Ribera Baixa i a l'Horta Nord.

Meló

- Alacant: al Baix Segura, van continuar a l'abril les plantacions de meló i en algunes parcel·les ja s'apreciaven els primers fruits de la varietat *cantalupo*. A més, es van realitzar labors de birba manual aprofitant la retirada dels túnels per a afavorir la ventilació, un major aprofitament lumínic i la pol·linització de les flors. Per part seua, a final de mes, a Elx, les plantacions van mostrar un bon desenvolupament, aconseguint una altura de diversos centímetres i 4-5 fulles vertaderes, protegides per micro túnels, al contrari que en la zona de Canyissars on es va implantar el cultiu a l'aire lliure. De la mateixa manera, a l'Alacantí, en el municipi d'Alacant, prosseguien el seu desenvolupament les plantacions de les varietats *gàl·lia* i *pell de gripau* que es van iniciar el mes anterior.
- Castelló: a principis d'abril es va iniciar en la zona de la Plana Baixa la plantació de meló, amb una superfície inferior a la d'altres campanyes. La plantació va ser realitzada 60% de cultiu a cel obert i el 40% en microtúnels sota manta tèrmica. L'evolució del cultiu era bona i la sequera no tenia cap repercussió sobre el cultiu perquè el 100% es va realitzar en reg per degoteig. En la zona no es preveien restriccions d'aigua que poden perjudicar el cultiu.
- València: a l'abril es van dur a terme les primeres plantacions de meló en diferents comarques productores com al Camp de Morvedre on l'absència de pluges durant tot el mes va facilitar els treballs en la zona de marjal.

Nap, napicol i xirivia

- Alacant: el cultiu de xirivia va mantindre a l'abril un bon desenvolupament en les parcel·les de l'Alt Vinalopó, al mateix temps que es realitzaven noves sembres i labors de control de males herbes. Van continuar les sembres i la collita de nap en l'Alt Vinalopó. La pujada a flor prematura que es va iniciar el mes anterior com a resultat de les altes temperatures no va afectar la qualitat de l'arrel.

Cogombre

- Alacant: seguint amb la tendència marcada el mes anterior, en els hivernacles del Baix Vinalopó va augmentar la disponibilitat de tall en accelerar-se el desenvolupament del fruit amb les altes temperatures. Les peces recollides van presentar una qualitat òptima i unes dimensions adequades.
- Castelló: el cultiu a la Plana Alta va evolucionar dins de la normalitat a l'abril. S'esperaven les primeres corts el mes de maig.

Pebrera

- Alacant: al Baix Segura, la producció de *lamuyo* verd va augmentar a l'abril per a disminuir en l'última setmana. Els pimentons recol·lectats van mantindre un predomini del calibre GG de primera qualitat malgrat que alguns fruits van mostrar deficiències de consistència en anticipar-se la seua recol·lecció, amb el consegüent augment, moderat, de segones qualitats. La disponibilitat de roig també va créixer, ja que les altes temperatures van accelerar la seua maduració, mostrant aquests un predomini del calibre GGG i GG amb una consistència i

una forma adequada, a més d'una escassa quantitat de fruits verolats. Mentrestant, al Baix Vinalopó, la disponibilitat de tall de verd va disminuir a meitat de mes, per a augmentar a finals amb un predomini de calibre GG que va passar a G en l'última setmana, mantenint el fruit una qualitat apropiada i consistència òptima. Es van realitzar noves plantacions a l'aire lliure a meitat de mes a Elx. Quant a la varietat *califòrnia*, la quantitat de pimentó groc per a recol·lectar al Baix Segura va disminuir a primers de mes per a incrementar-se durant la segona quinzena, mantenint un predomini del calibre GG i consistència adequada, a més d'un augment del nombre de fruits verolats en anticipar-se la recol·lecció per a preservar la consistència davant les altes temperatures. La producció de roig també va ser en augment, destacant els calibres G i GG amb una consistència i color apropiats. Finalment, la producció de verd també va disminuir a primers de mes per a augmentar lleugerament les últimes setmanes, destacant el calibre G amb fruits consistents i ben formats. Per part seua, a la comarca del Vinalopó Mitjà des de meitat d'abril es van realitzar plantacions en diverses parcel·les situades al Fondó de les Neus i Aspe, que anteriorment estaven cultivades de ceba o bròcoli.

- Castelló: les plantacions estaven en desenvolupament a l'abril i en breu s'esperava que començaren els talls i la comercialització.

Meló d'Alger

- Alacant: a Pilar de la Horadada, a la comarca del Baix Segura, es van observar parcel·les amb el cultiu de meló d'Alger trasplantat baix embuatat negre i, una vegada arrelat, cobert amb plàstic transparent per a evitar incidències climàtiques i danys per virosis. D'altra banda, també es van advertir plantacions a l'Alacantí, en el municipi d'Alacant.
- València: es van veure el mes d'abril plantacions de meló d'Alger a l'aire lliure en l'Horta Nord.

Tomaca

- Alacant: al Baix Vinalopó va finalitzar la campanya de la varietat *daniela*, mentre que la disponibilitat de tall de tomaca *costellada*, tant en els hivernacles del Baix Vinalopó com en els del Baix Segura, va augmentar en accelerar-se la maduració a causa de les altes temperatures. Van predominar els calibres M-G amb una qualitat i maduresa adequades.
- Castelló: es van poder observar en hivernacle les primeres baies de tomaca. Les varietats que van iniciar la fructificació a la província durant abril van ser el redó llis, la tomaca *raff* i el valencià. Podent-se recol·lectar a la fi de mes les primeres unitats.
- València: van començar a veure's plantacions de tomaca a l'aire lliure el mes d'abril, una vegada retirades les proteccions en l'Horta Nord i al Camp de Morvedre.

Carlota

- Alacant: en les superfícies sembrades de l'Alt Vinalopó, conviuen parcel·les amb diferents fases de desenvolupament, així, les més avançades tenien prevista la seua collita en unes setmanes, mentre que en unes altres s'estava realitzant la sembra.

5.6. CÍTRICS

Mandariner

- Alacant: es van recol·lectar les últimes mandarines híbrides com *ortanique* i *fortune*. Va finalitzar la floració, amb un important quallat, sobretot en clementines. D'altra banda, es van realitzar tractaments preventius contra la alternària en clemenvilles i contra els atacs de trips, cotonet i poll roig de Califòrnia. També va persistir l'aplicació d'herbicides en els clementins i satsumes, així com el triturat de restes de poda.
- Castelló: a principis d'abril, ja s'havien acabat de collir les últimes parcel·les de mandarines tardanes. La floració va ser òptima en la gran majoria dels casos. El quallat de les varietats més primerenques va ser bo. Pel que fa a les labors de cultiu va prosseguir la poda i el triturat de les restes, la realització de noves plantacions i el control i prevenció de plagues. Es va observar molt de pugó de l'espècie *Toxoptera aurantii*, i sobretot el pugó verd dels cítrics (*Aphis spiraecola*), que van causar en els brots tendres molt enrotllat de les fulles, perjudicant el desenvolupament vegetatiu de l'arbre.
- València: la recol·lecció de les mandarines va finalitzar a l'abril amb els últims camps de la varietat *orri*. L'estat vegetatiu es va apreciar avançat respecte a la campanya passada, les elevades temperatures van accelerar el procés de floració i quallat. S'observava una floració abundant en totes les varietats. A la Ribera Alta en clementines es van realitzar tractaments per al quallat dels fruits amb àcid gibberèl·lic en l'època de caiguda dels pètals. El segon tractament es va realitzar als 15 dies del primer. Aprofitant aquest tractament es van aplicar insecticides per a la lluita contra el pugó. En algunes parcel·les continuaven realitzant la poda i la incorporació de les restes al sòl. Es va observar bastant vol d'adults de mosca blanca.

Taronger

- Alacant: va finalitzar la recol·lecció de les taronges *navel lane late*, *navel powell*, *robi valència* i *midnight*. Va prosseguir la de *valència late*.
- Castelló: a l'abril va continuar la campanya de taronges del grup *nàvel* tardanes i *valència*, que són les que finalitzaren la campanya de cítrics a la província. Els tarongers es trobaven en el final de la floració amb la caiguda de la majoria dels pètals.
- València: el mes d'abril pràcticament havia conclòs la campanya cítricola a la Safor, on només quedaven algunes valències per recol·lectar. L'evolució de la brotada era excel·lent en la Vall d'Albaida a causa de les bones temperatures. Es va apreciar una certa incidència en la plaga de la mosca blanca, afavorida per l'abundància de plantacions de caqui a la comarca. En algunes zones ja es van observar els fruits quallats. Durant el mes es van acabar d'agafar taronges tardanes del grup *nàvel* al Camp de Morvedre com *powell*, *chislett*, i va començar la recollida de la taronja valència *midnight*. L'estat vegetatiu es va apreciar avançat respecte a la campanya passada, les elevades temperatures van accelerar el procés de floració i quallat. S'observava una floració abundant en totes les varietats. Malgrat els

problemes de cotonet de Sud-àfrica havien sigut menors que altres anys, els agricultors van començar els tractaments contra aquesta plaga. Al Camp de Túria i en l'Horta Nord els tarongers estaven entre el començament de la floració i l'inici de la caiguda de pètals. A la Ribera Alta es va constatar una floració molt abundant. A la fi de mes, la recol·lecció de les varietats del tipus valència havia finalitzat. A la Canal de Navarrés van prosseguir les labors de poda. La floració va ser copiosa, encara que més curta del que és habitual a causa de les altes temperatures.

Llimera

- Alacant: va finalitzar la recol·lecció de la varietat *fina* i es va mantindre la de *verna* .

5.7. FRUITERS

Fruiters de llavor

- Alacant: en l'Alt Vinalopó les altes temperatures d'abril van provocar un quallat baix en les varietats més precoces, mentre que en les més tardanes es va situar dins de la normalitat. Per part seua, els perellons del Comtat de l'Alcoià i de la Marina Alta estaven en plena floració (estats F2 – G), mentre que en l'Alacantí el cultiu es va enquadrar entre els estats de plena floració (F2) i quallat del fruit (I). Les plantacions de pereres localitzades al Comtat i a l'Alcoià van prosseguir el seu desenvolupament, aconseguint l'estat de fruits quallats. Mentre que en l'Alt Vinalopó les elevades temperatures van ocasionar una disminució de la producció.
- Castelló: les condicions climàtiques amb temperatures suaus nocturnes i diürnes elevades, per a un mes d'abril, van afavorir la floració i el quallat dels fruiters. La major part dels fruiters de llavor van iniciar el mes en les zones interiors i en cotes més altes en estat F (Flor oberta), mentre que en les zones litorals l'estat predominant era el d'I (Fruit quallat). A la fi de mes en les zones més altes l'estat era el d'I, mentre que en les cotes baixes predominava l'estadi J (Engruiximent del fruit).

Nispro

- Alacant: el ritme de collita del nispro va augmentar a l'abril en les plantacions sota malla de la Marina Baixa, amb predomini dels calibre G-GG i unes característiques organolèptiques adequades. La proporció de segones qualitats, amb fruita afectada per escaldat i taca porpra, es va mantindre estable al voltant del 20%. Per a final de mes s'havia dut a terme la recol·lecció d'entorn del 50% de la producció total, enquadrant-se l'estat general del cultiu entre els estadis de maduresa de consum (89) i començament de la senescència (91).
- Castelló: en els municipis de l'Alt Palància el cultiu es trobava a principis d'abril amb el fruit en creixement, concretament en l'estat fenològic 78 (Fruits amb el 80% de la seua grandària final), estant a final de mes més pròxim a l'estat 87 (Maduresa de recol·lecció). La falta de pluja va provocar que els fruits no es desenvoluparen, no aconseguint tota la grandària que

degueren. S'esperava campanya amb fruits de baix calibre comercial. Les gelades primerenques van afectar almenys un 50% dels fruits que havien quallat de la varietat primerenca *algerie*. Es van apreciar en l'arbre molts fruits clivellats que no van prosperar.

Fruiters de pinyol

- **Alacant:** al Vinalopó Mitjà, les varietats més primerenques d'albercoc, com la *merla taronja*, van quallar bé a l'abril. S'havia avançat la floració 15 dies i es va realitzar una passada d'aclarida. En canvi, la varietat *mitger de castelló* va tindre molt poca floració i, posteriorment, va haver-hi un escàs quallat. Es va observar un bon estat sanitari de les plantacions de l'Alt Vinalopó, encara que amb un quallat inferior al d'altres anys, mentre que al Comtat i a l'Alcoià el cultiu es va enquadrar en l'estat fenològic I (Fruit tendre). Es va produir una certa disparitat en els estats fenològics de les pruneres segons la seua localització. Mentre que al Comtat i a l'Alcoià els fruits van aconseguir un 30% de la seua grandària final i a l'Alacantí el cultiu es trobava en fase de quallat, algunes plantacions situades en l'Alt Vinalopó estaven en procés de recol·lecció. A les comarques del Comtat i l'Alcoià les varietats més primerenques de bresquilla es trobaven en un estat fenològic de fruit tendre, arribant a realitzar-se labors d'aclarida, mentre que les més tardanes, es van situar en un estadi entre fruit quallat i fruit tendre (estats H-J). Per part seua, al Vinalopó Mitjà, el quallat de la bresquillera i el nectarí va ser òptim i els fruits es desenvolupaven amb normalitat. Referent al paraguaià cultivat en l'Alt Vinalopó es van reportar danys per gelades en algunes parcel·les. Finalment, en les finques de nectarins del Baix Segura i les situades a l'Alacantí, en la zona de Bacarot, va prosseguir el normal desenvolupament del cultiu amb l'engreixament del fruit.
- **Castelló:** igual que els fruiters de llavor, la major part dels fruiters de pinyol van iniciar abril en les zones interiors i en cotes més altes en estat F (Flor oberta), mentre que en les zones més litorals l'estat predominant era el d'I (Fruit quallat). A la fi de mes en les zones més altes l'estat era el d'I, mentre que en les cotes més baixes predominava l'estadi J (Engreixament del fruit). El cultiu de fruiters de pinyol a la província es concentra fonamentalment en municipis de la Plana Alta (Vilafamés, Vall d'Alba, Cabanes), també presents a la Plana Baixa (Moncofa) i en l'Alt Palància, sent bresquilla, albercoc i prunera els que més superfície ocupen.
- **València:** en la Vall d'Albaida les temperatures del mes d'abril van afavorir l'augment de la grandària a bon ritme. La majoria de les varietats havien recuperat el temps pel retard en la floració. La falta de pluges va fer necessari augmentar les hores de reg, però va reduir la incidència d'algunes malalties. Es va confirmar la falta de producció en algunes varietats de prunera, en les quals la floració havia sigut excel·lent, però no havia quallat el fruit. L'estat fenològic de l'albercoquer era I (Fruits tendres) en les varietats més tardanes, i es trobaven madurant en les varietats més primerenques. La bresquillera, prunera i paraguaià es trobaven en estat fenològic de fruit madurat o acabant de desenvolupar-se, segons varietats. En la Costera es va observar que els calibres de la fruita d'estiu de secà anaven a ser reduïts. Va haver-hi un increment notable en els costos, ja que el consum d'aigua de reg va ser molt

elevat. En l'Horta Nord les bresquilleres es trobaven desenvolupant el fruit. Les bresquilleres primerenques del Camp de Túria es van apreciar en l'estat fenològic 85 (Evolució de maduració) i els tardans en el 71-H (Fruit quallat). En la Foia de Buñol les bresquilles van començar a canviar de color i encara estaven augmentant la grandària (estat fenològic 81-J). A la Ribera Alta l'inici de la recol·lecció en les varietats més precoces va ser el 28 d'abril, més o menys igual que l'any passat. Al principi hi havia un cert retard d'uns 15 dies, però al final, a causa de la intensa calor s'havia igualat. En altres zones, amb varietats primerenques, l'inici de la campanya va ser el 18 d'abril, uns 8 dies més tard que l'any passat. S'havia produït una escassa floració i un mal quallat del fruit en tots els fruiters de pinyol (bresquilleres, nectarines, albercoquers, pruneres, paraguaians), amb una baixada generalitzada en la producció. Hi havia poca producció, però la grandària final i la qualitat del fruit eren bons. El fruiter amb major descens és l'albercoc, ja que el cultiu no s'adapta bé als canvis de temperatura. Es preveien minvaments que podrien arribar al 60-70% en varietats que necessiten moltes hores de fred, com a *merla taronja* i *mogador*. L'inici de la recol·lecció estava previst per als primers dies de maig per a varietats primerenques. Respecte als paraguaians, també es van apreciar descensos importants, de fins al 70%, perquè és una producció tardana i no ha tingut suficients hores de fred per a la seua fructificació. El cultiu té en general una mala adaptació a la climatologia de la zona. La floració havia avortat a causa de l'alternança climatològica. Es preveia l'inici de la recol·lecció cap a la tercera o quarta setmana de maig.

Cirerer

- Alacant: en l'Alt Vinalopó el quallat va ser molt irregular en funció de les parcel·les i/o varietats. Així, algunes de les plantacions més primerenques es van veure afectades per les gelades i altres van tindre problemes per assolellat en el moment de la floració on les altes temperatures van assecar el pol·len. En varietats precoces es va iniciar el canvi de color, afavorit per les altes temperatures, sense que la cirera haguera aconseguit un calibre òptim. Quant a la Marina Alta, els episodis de calor agostaren una part important dels fruits durant el quallat, reduint la producció. El mateix va ocórrer en les plantacions del Vinalopó Mitjà i de l'Alacantí, on el quallat del fruit també va ser molt escàs i les altes temperatures van provocar la caiguda de part de la cirera al sòl. Per part seua, al Comtat i a l'Alcoià es va produir molta caiguda del fruit degut a un mal quallat, fins i tot en les varietats acte fèrtils. Davant la baixa producció, alguns agricultors van avançar les labors de manteniment del cultiu. L'estat de les cireres que romanien en l'arbre era de fruit tendre.

Altres fruiters

Alvocat

- Alacant: a la Marina Baixa, una vegada conclosa la recol·lecció, els alvocats es trobaven a l'abril entre els estats fenològics F (Floració) i H (Quallat), mentre que a la Marina Alta es trobaven en fase de quallat.
- Castelló: es van observar a l'abril els alvocats els diferents estats fenològics que són coincidents en la plantació a conseqüència de la seua dicogàmia sincronitzada. L'alvocat és considerat una espècie autocompatible, però els òrgans sexuals de la flor maduren en diferent moment. D'aquí ve que les cultivars d'alvocat es classifiquen en funció del seu cicle floral en dos grups A i B. Les cultivars del grup A, varietats *hass* i *lamb hass*, entre altres, es comporten com a femenines al matí i com masculines durant la vesprada de l'endemà. Mentre que les cultivars del grup B, *fort*, *bacon* o *zutano*, presenten el cicle floral complementari. Pel que l'estat fenològic d'una plantació és variat. A la Plana Alta, els alvocats de temporada primerenca (*bacon*) es trobaven en estat fenològic F (Flor oberta) mentre que els de temporada mitjana (*hass* i *forta*) van presentar l'estat D2 (Botons florals en els quals és visible l'eix terciari) i E (Visible botó groc). En els alvocats de temporada tardana (*lamb hass*) l'estat fenològic era el D1 (Botons florals en els quals és visible l'eix secundari). En general, les elevades temperatures no van afectar els fruits que quedaven per recollir. El mes de març va acabar la recol·lecció de la varietat *hass*. mentre que la varietat *lamb hass* que és la més tardana va finalitzar la seua recol·lecció a l'abril, una mica abans de l'esperat per les altes temperatures que van accelerar la maduració dels fruits.
- València: al Camp de Morvedre la recol·lecció d'alvocat va ser testimonial durant el mes d'abril. La forta demanda va fer que es collira la major part de la fruita durant el mes de març. La varietat *hass* havia finalitzat ja el procés de quallat i es veien els fruits, mentre que en la varietat *lamb hass* estava finalitzant la floració. En l'Horta Nord l'alvocat es trobava desenvolupant el fruit.

Caqui

- Alacant: el caqui es va desenvolupar amb normalitat a l'abril a la comarca del Baix Vinalopó, mentre que a la Marina Baixa, va començar la brotada, marcada per la falta de pluja, enquadrant-se entre els estats de primeres fulles expandides i botó floral (19-55).
- Castelló: el cultiu del caqui presentava a l'abril en l'Alt Palància l'estat fenològic majoritari de pètals lleugerament separats (56 D). Des del Servei de Sanitat Vegetal s'estava realitzant el seguiment de *Dialeurodes citri* en caqui, ja que les mosques blanques són de les plagues que més preocupen aquest sector. Dins d'aquest grup d'insectes, les espècies que podem trobar en el caqui són *Dialeurodes citri*, *Paraleyrodes minei* i *Aleurothrixus floccosus*. De totes elles, *D. citri* és la més abundant fins al moment, sent difícil la seua detecció sobretot en els primers estadis de desenvolupament. A més, és la que produeix la major quantitat de fredolíc sobre el fruit que provoca la seua depreciació comercial.

- **València:** el caqui al Camp de Morvedre estava iniciant a l'abril la fase de floració que va resultar abundant. A la Safor l'estat fenològic del cultiu a la comarca era el 67-G (Caiguda de pètals). En la Vall d'Albaida la brotada i floració del caqui era excel·lent, fins i tot anava més avançada que l'any passat. A causa de la falta de pluges s'estaven fent menys tractaments per a la *Mycosphaerella narvae*. A partir de la meitat de mes es va començar a veure mosca blanca, encara que durant l'última setmana semblava que s'havien reduït. Al Camp de Túria el caqui es trobava en l'estat fenològic 69, corresponent a la caiguda dels últims pètals. S'havien iniciat els tractaments enfront de la taca foliar *Mycosphaerella narvae*. A la Ribera Alta les plantacions de caqui també havien seguit el mateix patró, molta floració per la baixa producció de la campanya precedent i important caiguda de fruits recentment quallats. Les poblacions de mosca blanca eren molt elevades. Entre els municipis més afectats destacaven Carcaixent, Benimuslem, Alberic, Alzira i Guadassuar. Aquesta és una de les plagues que més preocupa el sector, ja que produeix molta quantitat de fredolic sobre el fruit i fulles. Per a la mosca blanca no es realitzen tractaments en estat adult, quan volen. Els estats sensibles són els dos primers estadis de desenvolupament. També s'havia iniciat el primer tractament contra la taca foliar del caqui (*Mycosphaerella narvae*) a partir del 12 d'abril amb Difenoconazol 25% amb correctors de Manganés. En total es realitzen 3-4 tractaments cada 15-20 dies entre ells, segons la intensitat. El Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació havia concedit l'autorització excepcional per a una aplicació com a màxim de fluxapyroxad. Enguany amb les baixes precipitacions, les condicions climàtiques no eren favorables per al seu desenvolupament, i el percentatge d'inòcul del fong ha sigut menor que l'any anterior. Es va iniciar el primer tractament cap al 20 d'abril.

Magraner

- **Alacant:** al Baix Vinalopó es va completar a l'abril la brotada i es va iniciar la floració de les varietats *acco* i *wonderful*. Per part seua, la magrana *mollar* presentava un estat més retardat en el seu desenvolupament. A nivell general, les plantacions, es van enquadrar entre els estats 56 (Flor i calze allargant-se) i 61 (Flor oberta), el mateix estat que va aconseguir el cultiu a la comarca de l'Alacantí. D'altra banda, en les parcel·les de magraner del Baix Segura el cultiu va prosseguir el seu desenvolupament amb una bona brotada i una floració molt abundant.
- **Castelló:** aquest cultiu es trobava a principis d'abril en estat 51E, amb l'aparició i inici d'unflat de les gemmes florals, mentre que a la fi de mes ja era evident l'estadi 55E2 (Calze unflat).
- **València:** en l'Horta Nord els magraners es trobaven a l'abril en la fase de floració/quallat. A nivell parasitari s'havien detectat àcars, mosca blanca, pugons i *polystigma*, si bé en el seu conjunt les diferents espècies cultivades presentaven un bon estat fitosanitari.

Figuera

- Alacant: al Baix Vinalopó les altes temperatures i la sequedat van accelerar a l'abril la brotada, el desenvolupament i la maduració dels fruits. A la fi del mes, el desenvolupament foliar era òptim, i en partides com Perleta a Elx, ja hi havia bacoires virant de color cap a la plena maduració. De la mateixa manera, al Baix Segura, també es va apreciar un abundant quallat de fruits.

5.8. FRUITA SECA

Ametler

- Alacant: els ametlers de secà situats al Vinalopó Mitjà, que inicialment van brollar bé, es van desenvolupar amb la fulla molt xicoteta a causa de l'absència de pluges. Això a banda, es va observar un mal considerable causat pel minador dels brots. En l'Alt Vinalopó es va fer patent la diferència de desenvolupament entre les parcel·les de regadiu i de secà, marcades per la falta de pluges. Es va advertir la presència d'ametles afectades per la vespa de l'ametler. A les comarques del Comtat, l'Alcoià, l'Alacantí i el Baix Vinalopó els ametlers es trobaven en ple desenvolupament i amb l'ametla en l'estat fenològic de fruit tendre (I), amb major o menor desenvolupament en funció de la varietat. Les plantacions de secà del Baix Segura van presentar problemes de quallat a causa de la falta de pluges. Tan sols les explotacions amb reg localitzat van presentar un quallat acceptable i un desenvolupament del fruit avançat. De la mateixa manera, el cultiu de secà de la Marina Baixa es va desenvolupar amb dificultat i alguns arbres podrien arribar a assecar-se per la falta d'aigua. Anàlogament, a la Marina Alta, el cultiu també va mostrar símptomes del dèficit hídric.
- Castelló: el mes d'abril es va iniciar amb baixes temperatures a l'interior de la província, produint-se gelades que van repercutir en el cultiu en zones molt localitzades dels Ports, on el cultiu no és representatiu. En les nits del 5 i de 6 d'abril es va produir una inversió tèrmica amb gelades que va afectar zones molt localitzades, danyant les ametles que estaven iniciant el seu creixement. D'altra banda, durant els dies 1 i 2 d'abril va haver-hi vents que van afectar la totalitat de la província i que van afavorir la caiguda de fruits en aquells arbres que estaven més febles per la falta de pluja. De moment els ametlers presentaven bon estat vegetatiu. La floració en general va ser abundant, i el quallat dels fruits, excepte excepcions puntuals, va ser adequat. En la majoria de les comarques la previsió era de bona collita, després de les males campanyes anteriors on va haver-hi una reducció important per les humitats persistents. Enguany la situació és la contrària, i la preocupació radica en la falta de precipitacions i les altes temperatures que es venen registrant, i encara que els arbres estiguen carregats, de no ploure prompte es podria malmetre també la producció. En el quallat, a conseqüència de la calor, en les zones més càlides de la franja intermèdia de la província on s'assentisca el cultiu, es va poder observar que l'ametler va soltar ametles de xicoteta dimensió. En varietats com la carreró que és més sensible a la sequera va ser més

palesa aquesta caiguda fisiològica de fruits. Es van continuar realitzant a l'abril labors de manteniment i poda, amb el triturat de les restes per a incorporar-los a camp com a nutrients. L'estat dels ametlers en la franja intermèdia i interior de la província, on majoritàriament es concentra aquest cultiu, en el mes abril era el de creixement del fruit que va arribar al 50% de la seua grandària final, aconseguint en les varietats més primerenques el de fruits la seua grandària definitiva, iniciant-se la coloració del fruit.

- València: al Camp de Túria l'estat fenològic majoritari dels ametlers el mes d'abril era el 72-H (Ovari en creixement. Despreniment de sèpals). En els Serrans i en la Foia de Buñol presentaven un això més avançat amb els fruits al 50% del seu creixement (estat fenològic 75-I2). A la Plana Utiel-Requena, els ametlers es trobaven en estat fenològic 72-H (Ovari en creixement. Despreniment de sèpals). En la Vall d'Albaida es va observar aquest cultiu amb el fruit tendre.

Avellaner

- Castelló: l'escassetat de pluges el mes d'abril, unida a l'absència de precipitacions del mes de març va perjudicar el correcte desenvolupament del cultiu, després d'un hivern càlid i sec. Les altes temperatures van avançar l'estat de la brotada de les fulles, i els camps es veien amb les fulles pràcticament esteses. L'estat fenològic estava en fase F i lleugerament avançat en el temps. S'anava apreciava la formació de l'avellana amb creixement del fruit però sense la lignificació de l'endocarpi (corfa).

Noguera

- Castelló: les nogueres el mes d'abril presentaven un estat fenològic primerenc, influenciat per les altes temperatures registrades. Les seues flors masculines es trobaven entre els estats fenològic Em (Glomèruls oberts i anteres separades començant a esgrogueir) i Ff2 (Estigmes corbats). Mentre que en la flor femenina, l'estat fenològic estava entre els estadis Df1 (Individualització dels folíols) i Df2 (Les primeres fulles completament desplegadas en forma obliqua, deixant aparèixer en el centre les flors femenines). Les baixes temperatures que es van registrar en el dia 3 d'abril van afectar varietats primerenques com la serr, que es trobava en brotada en aqueix moment, podent influir en una reducció de collita en aquesta varietat. En les varietats que estaven en fase d'unflat de gemmes es va fer un tractament amb coure. Al seu torn es van realitzar tractaments preventius enfront de carpocapsa, no sent enguany, en general necessari aplicar tractaments enfront de antracnòs ni bacteriosis per les altes temperatures i la baixa humitat ambiental.

5.9. GARROFERA

- Alacant: la falta de precipitacions d'abril va tindre una incidència dispar en les garroferes segons la comarca on estigueren situats. El dèficit hídric va provocar la caiguda d'abundant fulla acompanyada de brotades molt febles en les plantacions de la Marina Alta, mentre que a la Marina Baixa es va apreciar la caiguda d'una part del fruit mentre que les baines que romanien en l'arbre estaven aconseguint la seua grandària final. Per part seua, a la comarca de l'Alacantí es va apreciar una menor quantitat de garrofa que l'any passat i al Baix

Vinalopó el cultiu va vegetar sense problemes i les baines pràcticament havien aconseguit la seua grandària comercial.

- **Castelló:** el mes d'abril seguia el desenvolupament de la baina de la garrofera, acostant-se a l'estadi fenològic 79, amb les baines verdes aproximant-se a la seua grandària final. De moment no s'apreciaven danys per sequera, però de seguir l'actual tendència, les baines podrien ser més fines del normal i de menor grandària, per tant, s'aconseguiren menors rendiments. En algunes comarques aquesta campanya es preveu menor, ja que els arbres estan descansant de les altes produccions de les últimes collites. En la zona sud de la província les principals varietats són *ralladora* (autòctona de la Vall d'Uixó), *del pom* (amb collites més estables) i *matalafera*. Malgrat la baixada dels preus en la segona part de la campanya, es va mantindre l'interés en noves plantacions després de les elevades cotitzacions que es van obtindre en les dues anteriors. En el mercat és assequible l'aconseguir plançons bords sense empeltar, no sent tan fàcil l'aconseguir-los ja empeltats i amb les característiques òptimes.
- **València:** al Camp de Morvedre es va observar a l'abril una collita superior a la de l'any passat, però en el cas que no ploega caldria veure com afectaria la sequera a la producció i al rendiment. En l'Horta Nord les garroferes es trobaven en la fase de desenvolupament de fruit. Al Camp de Túria l'estat fenològic de les garroferes estava comprés entre el 70-88 (evolució del fruit). En la Foia de Buñol s'apreciava bona producció. Les baines verdes presentaven quasi la seua grandària final. A la Ribera Alta el fruit estava en desenvolupament. Enguany, a causa de les altes temperatures i bona climatologia per al cultiu, la producció era abundant i superava a la de l'any anterior. La grandària estava entorn del 60%-70% del seu desenvolupament final.

5.10. VINYA

Raïm de taula

- **Alacant:** al Vinalopó Mitjà els regs van començar molt prompte amb la intenció de pal·liar l'absència de pluges i les altes temperatures del mes d'abril. Les brotades van ser molt llargues i irregulars, observant-se, dins d'una mateixa parcel·la, ceps amb brots de 60-70 centímetres i altres de només 20-25. La varietat *aledo* va ser l'única que no es va veure afectada per aquesta diferència de desenvolupament. Així mateix, a final de mes, es van fer tasques de despampolat en les varietats més primerenques. Per part seua, en les plantacions situades a l'Alacantí i el Baix Vinalopó, el cultiu va completar la seua floració, emmarcant-se entre els estats H de botons florals separats i I de floració o plane. En l'Alt Vinalopó la vinya va presentar un bon desenvolupament, amb un increment considerable de la massa foliar i on es van poder observar els primers raïms, que en les varietats més primerenques superaven els 10-15 centímetres. Finalment, a la Marina Alta, a pesar que les brotades van ser molt irregulars, l'estat fitosanitari va ser excel·lent en la separació dels botons florals i en l'inici de la floració.

Raïm de vinificació

- **Alacant:** al Vinalopó Mitjà va començar a l'abril la brotada de les varietats més primerenques com són *aïren* i *ull de llebre*, mentre que la *monastrell* estava més retardada i es va iniciar a la fi de mes. En les parcel·les de secà eren palpables els efectes de la sequera i, igual que en l'Alt Vinalopó, es va procedir a la poda en verd d'algunes parcel·les. A més dels danys derivats de la sequera, estaven els produïts pels conills, que eren considerables en aquelles parcel·les sense podar. A la Marina Alta es va produir una brotada molt irregular, amb la separació dels botons florals i el brot antera a final de mes, amb un estat fitosanitari excel·lent. Per part seua, al Comtat i a l'Alcoià el cultiu es trobava més retardat i es va situar en l'estat F de raïms visibles.
- **Castelló:** en les zones més interiors i altes de la província la vinya es trobava en fase fenològica D (Fulles incipients amb obertura de gemmes i àpexs foliars visibles). En les zones més pròximes al litoral, amb cotes d'altura més baixes, l'estat predominant era el normal per a l'època de l'any, situant-se en l'estat E (Fulles esteses amb 3 o més fulles visibles). En general el cultiu anava una mica avançat per les altes temperatures, sent més evident en les varietats per a la producció de vi negre. S'estaven realitzant labors de manteniment, i com que no hi havia humitats els últims mesos, en general no estava sent necessari l'aplicació de tractaments fúngics preventius. De moment no s'apreciaven danys per sequera, encara que de persistir la situació, el cultiu podria veure's afectat.
- **València:** en els Serrans es va apreciar a l'abril l'eixida de les fulles en les vinyes. A la Plana d'Utiel-Requena la vinya es trobava en l'estat fenològic de 5 a 6 fulles expandides, inflorescències visibles (12-F). Al Camp de Túria l'estat fenològic de la vinya era el 15-G (Inflorescències separades. Botons florals aglomerats). En la Foia de Buñol i en la Vall d'Albaida s'observaven els botons florals separats, estat fenològic H.

Vivers de vinya

- **Alacant:** els vivers de vinya situats en l'Alt Vinalopó van incrementar considerablement la seua activitat. La gran majoria tenia instal·lat l'embutat i en alguns d'ells es va iniciar el trasplantament de les vares.

5.11. OLIVERAR

- **Alacant:** en l'Alt Vinalopó les altes temperatures d'abril van afectar la floració de l'olivar, sobretot en les parcel·les de secà, on es van observar els primers danys. Per part seua, a les comarques del Comtat, de l'Alcoià i de l'Alacantí l'aspecte del cultiu era bo i l'estat fenològic general era el 57-D1 de "corol·la de major grandària que el calze", encara que en algun cas puntual es van observar flors obertes. A la comarca del Vinalopó Mitjà, així com a la Marina Alta i a la Marina Baixa es va produir una floració molt abundant, reportant-se símptomes de dèficit hídric, amb assecat i caiguda de fulles a les comarques litorals. Per part seua, al Baix Vinalopó es va produir la floració plena del cultiu (estat 67-F2), amb casos de defoliació en algunes parcel·les.

- **Castelló:** l'olivar a la província de Castelló es troba implantat majoritàriament en la franja intermèdia paral·lela a la costa i el seu sistema d'explotació principalment en secà. La continuïtat de les altes temperatures i l'escassetat de pluges a l'abril, després d'un març extremadament sec i calorós, juntament amb la possibilitat que no es produïsquen pluges en dates esdevenidores, pot provocar a la llarga que s'acabe avortant fruits per la falta d'aigua. El cultiu ja presentava signes d'estrés hídric i tèrmic. Com a conseqüència es van començar a regar aquelles parcel·les que són de regadiu, amb l'increment dels costos de producció que això suposa. Aquesta situació persistent podria perjudicar el creixement de l'olivera.
- **València:** en la Costera, en els Serrans i a la Plana d'Utiel-Requena l'estat fenològic majoritari de les oliveres el mes d'abril era el 53-B (Inici de l'allargament de la inflorescència). En la Foia de Buñol l'olivera presentava flors en desenvolupament sense obrir, estat fenològic 59-D3. Al Camp de Túria les oliveres estaven en l'estat el 61-E (Primeres flors obertes). A la Canal de Navarrés l'olivera presentava abundant floració en general, després d'un any d'escassa collita. No obstant això, podria ser que en secà no quallara adequadament a causa de les altes temperatures registrades durant molts dies. En la Vall d'Albaida durant l'última setmana del mes va començar la floració en la majoria de les varietats.

5.12 SITUACIÓ DE LES PASTURES (NDVI).^v

En el mes d'octubre de 2022 es va iniciar el Pla 2022 de l'assegurança de compensació de pastures de Agroseguro que es fonamenta en el mesurament de l'índex de vegetació (NDVI) mitjançant teledetecció. L'NDVI mesura la quantitat i vigor de la vegetació present en la superfície; el seu valor està relacionat amb el nivell de l'activitat fotosintètica. No té en compte altres "indicadors de sequera" (pluviometria, humitat del sòl...), encara que estiga relacionat amb ells. El nom de les comarques és l'utilitzat per Agroseguro que correspon amb la comarcalització agrària del MAPA. La informació d'aquest índex es pot consultar en el següent enllaç: [NDVI](#)

El mes d'abril de 2023 l'índex de vegetació va empitjorar sensiblement enfront del mes anterior:

- **Alacant:** en finalitzar el mes l'índex de vegetació en totes les comarques es trobava en l'estrat 2, per tant, molt per davall de la normalitat.
- **Castelló:** el balanç hídric del sòl va mostrar percentatges d'humitat cada vegada més baixos i l'escassetat en les pastures és evident. Els ramaders van haver de subministrar aliment extern. El proveïment d'aigua per al bestiar extensiu mitjançant cisternes va començar a ser generalitzat. A la comarca Palància és on les pastures estaven més afectats per la falta d'humitat, mentre que en la resta de comarques l'índex de vegetació es va mantindre per damunt de la normalitat durant tot el mes.
- **València:** les pastures de les comarques Gandia, la Costera de Xàtiva, Riberes del Xúquer i Valls d'Albaida van mantindre un índex de vegetació superior a la normalitat durant tot el

mes. En les restants comarques aquest índex va presentar valors inferiors a la normalitat en acabar el mes.

	abr-23		
PROVINCIA DE ALICANTE			
CENTRAL	Yellow	Yellow	Orange
MARQUESADO	Green	Yellow	Orange
MERIDIONAL	Yellow	Yellow	Orange
MONTAÑA	Green	Green	Orange
VINALOPÓ	Yellow	Yellow	Orange
PROVINCIA DE CASTELLÓN			
ALTO MAESTRAZGO	Green	Green	Green
BAJO MAESTRAZGO	Green	Green	Green
LA PLANA	Green	Green	Green
LITORAL NORTE	Green	Green	Green
LLANOS CENTRALES	Green	Green	Green
PALANCIA	Yellow	Orange	Red
PEÑAGOLOSA	Green	Green	Green
PROVINCIA DE VALENCIA			
ALTO TURIA	Green	Yellow	Orange
CAMPOS DE LIRIA	Green	Yellow	Yellow
ENGUERA Y LA CANAL	Green	Green	Yellow
GANDIA	Green	Green	Green
HOYA DE BUÑOL	Green	Green	Yellow
HUERTA DE VALENCIA	Green	Yellow	Yellow
LA COSTERA DE JATIVA	Green	Green	Green
REQUENA-UTIEL	Green	Green	Yellow
RIBERAS DEL JÚCAR	Green	Green	Green
RINCÓN DE ADEMUZ	Green	Green	Yellow
SAGUNTO	Green	Green	Yellow
VALLE DE AYORA	Green	Green	Yellow
VALLES DE ALBAIDA	Green	Green	Green

Fuente: <https://www.agroseguro.es/indices/agro.pastos.controlx.PastosSeleccionFiltros>

- i El % d'humitat d'un sòl en la capa superficial mesura la relació entre l'aigua disponible (AD) i una quantitat d'aigua disponible total de 25 mm ($ADT = \text{volum contingut a capacitat de camp} - \text{volum contingut en punt de pansiment}$). La profunditat a la qual equival aquesta ADT depèn del tipus de sòl (oscil·la entre 20 i 25 centímetres per a un sòl franc, per exemple). El % d'humitat del sòl respecte a la reserva màxima ($R_{\text{màx}}$) fa referència en canvi a la quantitat de ADT que un sòl pot retindre en un volum que aconseguix la profunditat de les arrels, donant informació per tant de les capes més profundes del perfil.
- ii L'índex de precipitació estandarditzat (SPI) és un índex normalitzat que representa la probabilitat d'ocurrència d'una quantitat de pluja comparada amb la climatologia de precipitació en una certa localització geogràfica i sobre un període llarg de referència. El seu valor numèric representa el nombre de desviacions estàndard de la precipitació caiguda al llarg del període d'acumulació de què es tracte respecte de la mitjana, una vegada que la distribució original de la precipitació ha sigut transformada a una distribució normal. Els valors negatius representen un dèficit de precipitació mentre que els valors positius indiquen un superàvit de pluja. La intensitat d'un esdeveniment de sequera es pot classificar d'acord amb la magnitud del valor negatiu del SPI de manera que quant majors siguin els valors absoluts de l'índex negatiu més seriós serà l'esdeveniment. (Font: AEMET)
- iii D'acord amb els Plans Especials de Sequera (PES), s'utilitza un sistema doble d'indicadors, que diferencia les situacions de sequera prolongada (entesa com un fenomen natural), de les d'escassetat (relacionades amb problemes conjunturals en l'atenció de les demandes).
Situació respecte a l'Escassetat Conjuntural. Indicadors d'Escassetat
L'escassetat (també coneguda com a sequera hidrològica) està relacionada amb els possibles problemes d'atenció de les demandes. Sol presentar-se diferida en el temps respecte a la sequera meteorològica o fins i tot no arribar a produir-se, per la gestió hidrològica que pot dur-se a terme en els sistemes o per no existir demandes importants en un sistema. Per tant, les seues Indicadores d'escassetat (volums d'emmagatzematge, nivells piezomètrics, cabals en estacions d'aforament, etc.) defineixen els problemes que pot haver-hi respecte a proveïments, regadius, etc. Aquests indicadors valoren, de manera objectiva, la situació de les Unitats Territorials d'Escassetat (UTE) definides en els PES, traduint-la en quatre possibles escenaris (Normalitat, Prealerta, Alerta i Emergència), que representen les expectatives per als mesos successius respecte a l'atenció de les demandes existents. L'objectiu és la implementació progressiva de les mesures definides en els PES per a cada escenari amb la finalitat d'evitar l'avanç cap a fases més severes de l'escassetat, mitgant en tot cas els seus impactes negatius.
- iv Situació respecte a la Sequera Prolongada. **Indicadors de Sequera Prolongada**
La sequera prolongada, molt relacionada amb l'habitualment coneguda com a sequera meteorològica, es produeix directament per la falta de precipitacions, que ocasiona que els cabals circulants es reduïsquen de manera important, i per tant puguen no complir-se els cabals ecològics de situació normal, sent llavors d'aplicació els cabals ecològics definits normativament per a situació de sequera prolongada.
Els Indicadors de Sequera Prolongada (normalment precipitacions o aportacions en règim quasi-natural) valoren, de manera objectiva, si les Unitats Territorials de Sequera (UTS) definides en els PES es troben o no en situació de Sequera Prolongada als efectes normatius establits.
- v **ASSEGURANÇA DE COMPENSACIÓ PER PÈRDUA DE PASTURES (LÍNIA 410)**: Aquesta assegurança es fonamenta en el mesurament de l'índex de vegetació (NDVI) mitjançant teledetecció. El NDVI mesura la quantitat i vigor de la vegetació present en la superfície; el seu valor està relacionat amb el nivell de l'activitat fotosintètica. No mesura altres "indicadors de sequera" (pluviometria, humitat del sòl...) encara que estiga relacionat amb ells. A l'ésser una assegurança d'índexs, compensa a partir d'un cert llindar definit en l'assegurança. La base de l'assegurança és la comparació del NDVI de cada desena de l'any en curs, amb la mitjana obtinguda, per a aqueixa mateixa desena, de la sèrie històrica, que abasta des de 2000 a 2017. Per davall de la mitjana s'han establert 4 estrats, pels quals l'assegurança compensa de menor a major mesura (1, 2, 3 i 4). (Font: AGROSEGURO).